

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

ČINNOST A HOSPODAŘENÍ VYBRANÝCH OBCÍ MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE
V TECHNICKÉ INFRASTRUKTUŘE
Activities and Financial Management of Selected Municipalities of the Moravian-Silesian
Region in Technical Infrastructure

Student:

Bc. Klára Kubečková

Vedoucí diplomové práce:

Ing. David Lenert, Ph.D., MBA

Ostrava 2020

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Klára Kubečková**

Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6202T055 Veřejná ekonomika a správa

Téma: **Činnost a hospodaření vybraných obcí Moravskoslezského kraje v
technické infrastruktuře**
**Activities and Financial Management of Selected Municipalities of the
Moravian-Silesian Region in Technical Infrastructure**

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Technická infrastruktura v obcích
 3. Analýza vybraných obcí v oblasti technické infrastruktury
 4. Zhodnocení, návrhy a doporučení
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

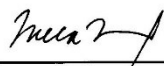
- MÁCHA, Aleš a Karel HUNEŠ. *Místní a účelové komunikace*. Praha: Leges, 2016. 128 s. ISBN 978-80-7502-129-8.
- POSPÍŠIL, Richard a Pavel ŽUPAN. *Ekonomika veřejných rozpočtů*. Praha: Professional Publishing, 2019. 264 s. ISBN 978-80-88260-32-5.
- STIGLITZ, Joseph E. and Jay K. ROSENGARD. *Economics of the public sector*. 4th ed. New York: W. W. Norton & Company, 2015. 923 p. ISBN 978-0-393-93709-1.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

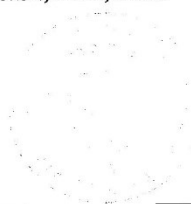
Vedoucí diplomové práce: **Ing. David Lenert, Ph.D., MBA**

Datum zadání: 22.11.2019

Datum odevzdání: 24.04.2020

doc. Ing. Iveta Vrabková, Ph.D.
vedoucí katedry

doc. Ing. Lenka Kauerová, CSc.
proděškanka pro studium
na základě pověření k jednání č.j.
VSB/19/050319/9900 ze dne 24. 9. 2019

Prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci včetně příloh vypracovala samostatně.

Přílohu č. 1, danou mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

V Ostravě dne 27.dubna 2020

.....

Bc. Klára Kubečková

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Technická infrastruktura v obcích.....	6
2.1	Vymezení pojmu obec.....	6
2.1.1	Členění obcí.....	6
2.1.2	Působnost obcí.....	7
2.1.3	Orgány obcí.....	8
2.1.4	Hospodaření obcí.....	12
2.1.5	Rozpočtový proces.....	12
2.2	Infrastruktura.....	13
2.3	Komunální služby.....	20
2.3.1	Veřejné osvětlení.....	20
2.3.2	Veřejná zeleň.....	21
2.3.3	Místní komunikace.....	22
3	Analýza vybraných obcí v oblasti technické infrastruktury.....	24
3.1	Přístupy k analýze.....	25
3.2	Analýza činností a hospodaření jednotlivých měst.....	26
3.2.1	Ostrava.....	26
3.2.2	Opava.....	34
3.2.3	Karviná.....	43
3.2.4	Frýdek-Místek.....	50
3.2.5	Nový Jičín.....	59
3.2.6	Bruntál.....	66
4	Zhodnocení, návrhy a doporučení.....	74
4.1	Zhodnocení.....	74
4.1.1	Veřejné osvětlení.....	74
4.1.2	Veřejná zeleň.....	79
4.1.3	Místní komunikace.....	83
4.2	Návrhy a doporučení.....	89

5	Závěr.....	90
	Seznam použité literatury	91
	Seznam zkratk	94
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Tato diplomová práce se zabývá výdaji a činnostmi, které obce poskytují v oblasti komunálních služeb. Pro práci byla vybrána bývalá okresní města Moravskoslezského kraje, mezi které patří: Ostrava, Opava, Karviná, Frýdek-Místek, Nový Jičín a Bruntál. Mezi služby, které jsou rozebrány v práci jsou služby, které jsou poskytovány jako čisté veřejné statky, a jsou financovány pouze z rozpočtu obce a patří sem: veřejné osvětlení, veřejná zeleň a místní komunikace.

Cílem diplomové práce je zhodnotit hospodaření a činností vybraných obcí Moravskoslezského kraje v oblasti technické infrastruktury v letech 2015-2019 navrhnout a doporučit možná řešení ke zlepšení. Při zpracování diplomové práce byla použita metoda analýzy časových řad, analýza dokumentů a komparativní analýza.

V práci byla stanovena hypotéza: služby jsou zabezpečovány společnostmi, kde má město 100 % vlastnický podíl.

Diplomová práce je strukturována do pěti kapitol, přičemž první kapitola je úvod, druhá kapitola je čistě teoretická, která je rozdělena do tří částí. První kapitola charakterizuje obce a její členění a orgány, druhá část se zabývá technickou infrastrukturou a poslední část je zaměřena na vybrané komunální služby.

Třetí kapitola je zaměřena na analýzu poskytování komunálních služeb ve vybraných městech a jejich stručná charakteristika a rozpočet těchto měst za vybrané roky. Také jsou v této části rozebrány vybrané ukazatelé na vybrané služby, a kdo tuto službu v rámci měst poskytuje.

Čtvrtá kapitola se zaměřuje na zhodnocení vybraných ukazatelů, mezi které patří celkové výdaje, výdaje přepočteny na 1 obyvatele či přepočty na měrné jednotky. V rámci této kapitoly jsou návrhy a doporučení, které by mohly vést ke zlepšení ve vybraných městech.

Pátá kapitola, což je závěr celé diplomové práce shrnuje veškeré získané poznatky a vyhodnocuje, zda stanovená hypotéza byla potvrzena.

2 Technická infrastruktura v obcích

Tato teoretická část kapitoly bude členěna na několik částí týkající se obcí a technické infrastruktury. V první části bude charakterizována obec a její členění. Také bude práce zaměřená na jednotlivé orgány obcí. V druhé části bude charakterizována technická infrastruktura a její členění z různých hledisek a na závěr charakteristika komunálních služeb, které budou rozebrány v praktické části.

2.1 Vymezení pojmu obec

Obec tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce a je základním územím samosprávným společenstvím občanů. Obec je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek. V právních vztazích vystupuje obec svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkol chrání též veřejný zájem.¹ Obec je vymezena třemi základními znaky:

- územím,
- občany ČR s trvalým pobytem,
- samosprávou veřejných věcí v hranicích obce, tzn. působnost.

2.1.1 Členění obcí

Dle zákona o obcích můžeme obce rozlišit podle několik druhů:

- **obce**, které nejsou městy,
- **města**, na základě počtu obyvatel (požadavek od 3000 obyvatel, avšak v řadě zemí je tato hranice vyšší – např. 10 000 obyvatel). V ČR mají některá města i přesto méně než 3 000 obyvatel,
- **obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností**, které vykonávají výkon státní správy ve svém správním obvodu nad rámec přenesené působnosti připadajícím ostatním obcím,
- **statutární města**, mohou podle obecně závazné vyhlášky území města rozdělit na městské obvody anebo městské části. Statutární města mají zároveň funkci pověřených obecních úřadů. Mezi statutární města ČR patří: Kladno, Mladá Boleslav,

¹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní řízení), ve znění pozdějších předpisů, §1 a §2

České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Teplice, Most, Liberec, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Ostrava, Opava, Havířov, Karviná,

- **hlavní město Praha** členěné na městské části,
- **městys** má zvláštní typ postavení, který díky své velikosti a významem stojí mezi městem a základní obcí. Městysem se stává obec, pokud tak na návrh obce určí předseda poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Městys v minulosti hrál roli spádového městečka pro okolní vesnice.²

2.1.2 Působnost obcí

Působnost je okruh činnosti subjektu veřejné správy v rámci úpravy sociálních vztahů, na určitém území, vůči určitému okruhu osob a v určité čase. Působnost samosprávy náleží subjektu samosprávy jako veřejnoprávní korporaci.

Obce vykonávají působnost:

- samostatnou – obec plně své úkoly v rámci své samosprávy,
- přenesenou – obec plní úkoly přenesené na základě státní správy.

Samostatná působnost

Do samostatné působnosti obcí spadají záležitosti, které jsou v zájmu obcí a občanů obcí, pokud nejsou zákonem předány státu, krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánu obce. Samostatná působnost obcí je uvedena jako dohled v územním obvodu obce v souladu s místními předpoklady a zvyklostmi o souhrnný územní rozvoj, především o vytváření předpokladů pro rozvoj sociální péče, pro uspokojování potřeby, rozvoje a ochrany zdravých životních podmínek, ochrany veřejného pořádku, kulturního rozvoje, výchovy a vzdělávání. Do samostatné působnosti obcí patří:

- hospodaření obce, nabývání, zcizení a zatěžování majetku obce, poskytování a přijetí půjček,
- rozpočet obce,
- program rozvoje územního obvodu obce,
- vydávání komunálních dluhopisů,

² PEKOVÁ, Jitka. Finance územní samosprávy, 2011.

- závěrečný účet,
- přezkoumání hospodaření,
- zřizování právnických osob a organizačních složek,
- vydávání obecně závazných vyhlášek,
- spolupráce s jinými obcemi atd.

Přenesená působnost

Státní správa, která je vykonávána obcemi se nazývá přenesená působnost, která je určena ve speciálních zákonech, přičemž na obce je přenesená odlišná míra státní správy. Obec se při výkonu přenesené působnosti řídí právním řádem, ale také i usnesením vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů (ministerstva a ústřední orgány státní správy). Obce mají právo a povinnost vykonávat přenesenou působnost.

Výkon přenesené působnosti musí být správně zabezpečen, poněvadž osoby mají právo na fungující veřejnou správu, a to především pokud jsou v nich uskutečňována jejich práva jako např. výplata sociálních dávek.³ V rámci ČR můžeme rozlišit obce podle míry přenesené působnosti na:

- obce vedoucí evidenci obyvatelstva (všechny obce, tj. 6254 obcí),
- obce s matričním úřadem (1230 obcí),
- obce se stavebním úřadem (618 obcí),
- obce s pověřeným obecním úřadem (388 obcí),
- obce s rozšířenou působností (205 obcí).

2.1.3 Orgány obcí

Mezi orgány obcí patří zastupitelstvo, rada obce, starosta, poradní a kontrolní orgány.

Zastupitelstvo obcí

Zastupitelstvo je vrcholným orgánem obce, které má rozhodující rozhodovací pravomoci. Obyvatelé obce si volí členy zastupitelstva na dobu 4 let. Zastupitelstvo obcí může rozhodovat ve věcech samosprávných záležitostech s výjimkou těch, které patří do pravomocí zastupitelstva kraje. Pro rozhodnutí, resp. usnesení, platí princip nadpoloviční většiny, tzn., že rozhodnout musí nadpoloviční většina všech členů

³ KOUDELKA, Zdeněk. Samospráva, 2007.

zastupitelstva. Jednání zastupitelstva obce musí být podle zákona veřejná. Členové zastupitelstva volí starostu a členy rady obce ze svých členů.⁴ Počet členů v zastupitelstvu se odvíjí podle počtu obyvatel a velikosti územního obvodu obce viz tab. 2.1.

Tabulka 2.1. Počet zastupitelů v obci

Počet obyvatel v obci	Počet zastupitelů
do 500 obyvatel	5–15
nad 500 do 3000 obyvatel	7–15
nad 3000 do 10 000 obyvatel	11–25
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15–35
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25–45
nad 150 000 obyvatel	35–55

Zdroj: zákon č.128/2000 sb., o obcích, ve znění pozdějších právních předpisů, vlastní zpracování.

V rámci samostatné působnosti zastupitelstvo schvaluje a rozhoduje zejména:

- volbu starosty, místostarosty a dalších členů rady obce,
- vydávat obecně závazných vyhlášky obce,
- vyhlášení místního referenda,
- zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy,
- zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce,
- zřizovat a zrušovat obecní policii,
- o spolupráci obce s jinými obcemi a o formě této spolupráce,
- zřízení a názvech částí obce, o názvech ulic a dalších veřejných prostranství,
- rozpočet obce a závěrečný účet,
- zřizovat a rušit výbory.⁵

⁴ PEKOVÁ, Jitka. Finance územní samosprávy, 2011.

⁵ Zákon č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, §84

Rada Obcí

Výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti je rada, která je za svůj výkon zodpovědná zastupitelstvu. Co se týká přenesené působnosti, tak radě přísluší rozhodovat, jen stanoví-li tak zákon. Mezi členy rady patří starosta, místostarosta a radní volení z řad členů zastupitelstva. Radu tvoří nejméně 5 a nejvýše 11 členů, počet členů musí být lichý a nesmí překročit jednu třetinu počtu zastupitelstva. Rada rozhoduje nadpoloviční většinou všech svých členů. V obcích, kde zastupitelstvo nemá alespoň 15 členů se rada nevolí.⁶

Starosta

Starosta reprezentuje obec navenek. Starosta a místostarosta je volen z řad svých členů v zastupitelstvu a musí mít státní občanství. Za výkon své funkce se zodpovídá zastupitelstvu. Zasedání zastupitelstva obce a rady zpravidla řídí a svolává starosta a dále společně s ověřovateli podepisuje zápis z jednání zastupitelstva obce a zápis z jednání rady obce. Mezi další kompetence starosty patří:

- odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok,
- může po projednání s ředitelem krajského úřadu svěřit komisi výkon přenesené působnosti v určitých věcech,
- může požadovat po Policii České republiky spolupráci při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku,
- odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce,
- zabezpečuje výkon přenesené působnosti v obcích, kde není tajemník obecního úřadu,
- rozhoduje o záležitostech samostatné působnosti obce svěřených mu radou obce.⁷

Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta, místostarostové, tajemník obecního úřadu a zaměstnanci, kteří jsou zařazení do obecního úřadu. V čele obecního úřadu stojí starosta. Obecní úřad se může dělit na odbory a oddělení podle rozhodnutí rady.

⁶ KOUDELKA, Zdeněk. Samospráva, 2007.

⁷ Zákon č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, §103

V případě obcí, kde nepůsobí rada, přechází právo zřizovat odbory a oddělení na zastupitelstvo. V samostatné působnosti plní obecní úřad úkoly, které mu přidělí zastupitelstvo a rada. Dále pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Co se týká přenesené působnosti, vykonává státní správu s výjimkou věcí patřících do kompetence jiného orgánu obce.

Výbory zastupitelstva

Zastupitelstvo vytváří jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory, které mu předkládají patřičná stanoviska, návrhy a jsou mu zodpovědný. Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva pouze s výjimkou osadního výboru, kterého volí zastupitelstvo obce. Výbory mají lichý počet členů a jsou nejméně tříčlenné, schází se podle potřeby. Rozhodnutí výboru je platné jen za předpokladu, že sním vysloví souhlas nadpoloviční většina všech členů. Výbory se zřizují na dobu neurčitou, avšak nové zastupitelstvo si zřizují výbory podle svého uvážení.

Finanční výbor – v jeho kompetenci je kontrola hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce. **Kontrolní výbor** – jeho úkolem je kontrola dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem v úseku samostatné působnosti, kontrola plnění usnesení zastupitelstva a rady.

Zastupitelstvo si vždy zřizuje kontrolní a finanční výbor. Členy výboru nesmí být starosta, místostarosta, tajemník a také ne osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadě.

Výbor pro národnostní menšiny – výbor je zřízen jen v případě, pokud podle posledního sčítání lidu žije v obcích alespoň 10 % občanů jiné národnosti než české.

Osadní výbor – zastupitelstvo může v obydlených částech obce zřídit osadní výbory, také nazývané i místní výbory. Mezi členy tohoto výboru jsou občané, kteří mají trvalý pobyt v části obce, pro kterou je osadní výbor zřizován.

Komise

Rada může zřídit komisi jako své poradní a iniciativní orgány. Své rozhodnutí a náměty předkládá radě. Počet členů komise stanoví rada a usnáší se většinou hlasů všech svých členů. Po projednání s ředitelem krajského úřadu svěří starosta výkon určité přenesené působnosti komisi a stane se tak výkonným orgánem. Ve věcech přenesené

působnosti na svěřeném úseku se komise odpovídá starostovi, jinak je odpovědná radě obce.⁸

Typy komise můžou být:

- komise bytová,
- komise dopravní,
- komise sociální,
- komise pro občanské aktivity,
- komise kulturní,
- komise sportovní atd.

2.1.4 Hospodaření obcí

Obce hospodaří se svým majetkem, a jako veřejnoprávní korporace se musí starat o majetek s péčí řádného hospodáře. Obec je v rámci výkonu péče řádného hospodáře povinna kontrolovat, zda dlužníci plní své závazky a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku z nich vyplývajících práv. Stát žádným způsobem neručí za závazky a hospodaření obce, kromě toho, kdy tento závazek převezme stát smluvně. Hospodaření obce podléhá pravidelné roční kontrole. Obec musí požádat příslušný krajský úřad o přezkoumání hospodaření obce za uplynulý rok nebo zadá přezkoumání auditorovi.⁹

2.1.5 Rozpočtový proces

„Obec i kraj vypracovává svůj roční rozpočet v návaznosti na svůj rozpočtový výhled a na základě údajů z rozpisu platného státního rozpočtu, jímž státní rozpočet určuje své vztahy k rozpočtům krajů nebo jednotlivých obcí rozpočet kraje určuje své vztahy k rozpočtům obcí. Rozpočet se sestavuje zpravidla jako vyrovnaný. Může být schválen jako přebytkový, příjmy daného roku jsou pak určeny k využití až v následujících letech, nebo jsou určeny ke splácení jistiny úvěru z předchozích let. Kladný zůstatek finančních prostředků rozpočtového hospodaření běžného roku je potom nutno převést k použití v dalším roce, a to ke krytí rozpočtových výdajů, anebo převést do peněžních fondů“¹⁰

Obec sestavuje svůj rozpočet v návaznosti na svůj střednědobý výhled rozpočtu. Územní celek zveřejní návrh rozpočtu nejméně 15 dnů před dnem zahájení jeho

⁸ KOUDELKA, Zdeněk. Samospráva. 2007

⁹ KOČÍ Roman, obecní samospráva v České republice, 2012.

¹⁰ POSPÍŠIL Richard, Pavel ŽUPAN. Ekonomika veřejných rozpočtů. 2019, str. 118

projednání na zasedání zastupitelstva obce na svých webových stránkách a na úřední desce. Zveřejnění návrhu musí trvat až do schválení. V okamžiku schválení zveřejní obec rozpočet na svých internetových stránkách do 30 dnů ode dne schválení a zároveň oznámí na úřední desce, kde je možné nahlédnout do jeho listinné formy. V případě, že není rozpočet obce schválen před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se rozpočtové hospodaření pravidly rozpočtového provizoria, ale jen do doby schválení rozpočtu.¹¹

2.2 Infrastruktura

Infrastruktura je souhrn podmínek, které se starají o fungování ekonomiky. Infrastrukturu můžeme také definovat jako „společenský režijní kapitál“, který zahrnuje i potřebné investice do odvětví, která jsou důležité pro ekonomický rozvoj. Aby mohly být investice účinně vykonávány, musí být z větší části nedělitelné, pod veřejnou kontrolou a také s účastí veřejných prostředků. Součástí infrastruktury je oblast technická, sociální a ekonomická, patřící do ní významná část veřejného sektoru, která vyžaduje kontrolu samosprávných a správních orgánů. Infrastruktura lze tedy chápat jako systém, který zajišťuje služby technického a sociálně – ekonomického charakteru. Pod pojmem **technická infrastruktura** si můžeme představit systémy, které zajišťují pohyb osob, materiálů, energií a informací.

Mezi hlavní odvětví TI patří doprava, energetika, vodní hospodářství, odpadové hospodářství, telekomunikační a informační infrastruktura. **Sociální infrastruktura** obstarává dostupnost jak časovou, tak prostorovou dostupnost sociálních služeb, mezi které můžeme zařadit (školství, zdravotnictví, bydlení, kulturu atd.). Jako poslední oblast, která přispívá ke spokojenosti občana a k rozvoji obce je **ekonomická infrastruktura**, která tvoří síť bankovních a finančních služeb.

Technická infrastruktura a její členění

Vzhledem k tématu diplomové práce se další část textu zabývá TI (dále jen technická infrastruktura). *„Každé odvětví technické infrastruktury tvoří z hlediska užitkových, ekonomických i technických funkcí logický celek. Kromě toho existují vazby, resp. vztahy mezi jednotlivými obory technické infrastruktury uvnitř odvětví. Jde jak o vztahy kooperační, tak i konkurenční. Například uvnitř odvětví energetiky je určitý*

¹¹ POSPÍŠIL Richard, Pavel ŽUPAN. Ekonomika veřejných rozpočtu, 2019.

konkurenční vztah mezi plynárenstvím a teplárenstvím, kooperační vztah je např. mezi železniční a městskou hromadnou dopravou uvnitř odvětví dopravy apod.“¹²

Celý systém technické infrastruktury je velice komplikovaný a ke zvládnutí pochopení a přehledu jsou o celém systému potřebná určitá uspořádání, aby umožnily logický a co nejpřesnější popis hlavních technických, ekonomických a užitkových spojitostí. Pro členění tohoto systému jsou nejčastější základní kritéria: ekonomické, technické a prostorové a mezi doplňkové kritérium patří manažerské.

Členění technické infrastruktury podle technických kritérií

Tohle kritérium je rozděleno do jednotlivých oborů, které jsou součástí různých odvětví. Přehled odvětví technické infrastruktury znázorňuje následující tabulka.

¹² REKTOŘÍK, Jaroslav, Jaroslav HLAVÁČ. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury*. 2012, s. 26.

Tabulka 2.2. Členění technické infrastruktury podle technických kritérií

Odvětví	Obor	Druhy
Doprava	drážní, silniční, vodní, ostatní	přeprava osob, přeprava zboží nákladní, osobní vnitrozemská, námořní, potrubní, cyklistická, pěší, koňská, doprava v klidu (parkování) aj.
Energetika	elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, ropné produkty	výroba, distribuce, spotřeba
Telekomunikační a informační infrastruktura	telekomunikace, radiokomunikace, pošta, internet	celoplošné, regionální a místní sítě
Vodní hospodářství	vodní toky, vodárenství a kanalizace	Protipovodňová ochrana, správa hydrografické sítě, výroba vody, distribuce vody, odvádění a čištění odpadních vod
Odpadové hospodářství	odpadové hospodářství	svoz, třídění, likvidace, recyklace odpadů, informační systémy znečištění ovzduší apod.
Lokální technická infrastruktura	dle místní podmínek	např. veřejné osvětlení, pohřebnictví apod.

Zdroj: Rektořík Jaroslav, Jaroslav Hlaváč a kolektiv. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury.*

V tab. 2.2 je patrné, že jednotlivá odvětví se člení na několik oborů, až na výjimku, kterou je odpadové hospodářství, které má pouze jeden obor, a to odpadové hospodářství. Dalším specifickým odvětvím je lokální technická infrastruktura, která pro svou různost a speciálnost vyžaduje individuální řešení u jednotlivých obcí.

Členění technické infrastruktury z hlediska ekonomického

Jednotlivé produkty infrastrukturních odvětví mají svého konkrétního adresného spotřebitele, což je vlastně zákazník provozovatele infrastruktury. Jde především o produkty energetické, dopravní, telekomunikační, spoje a vodárenství, u kterých může být stanovena cena tržní (v některých případech regulovaná cena) a realizované tržby, což je jedním z předpokladů k tomu, aby byly pokryty náklady a vytvořen zisk. Nutnou podmínkou pro aktivní ekonomickou bilanci infrastrukturní služby je adresnost produktu. Krajní mezí je také to, aby cena služby utvořená na základě nákladů byla pro odběratele přijatelná. V dalším případě mohou být adresné služby ztrátové, kdy odběratelem služeb je veřejná správa. Některé produkty jsou také smíšeného charakteru.

Tabulka 2.3 Členění technické infrastruktury z hlediska ekonomického

Ekonomický charakter služby	Odvětví, obory
Hospodaří zpravidla se ziskem	Energetika, doprava zboží a materiálů, dálková osobní doprava, telekomunikace a informace, vodárenství apod.
Hospodaří zpravidla vyrovnaně	Kanalizace, odpadové hospodářství, pohřebnictví aj.
Hospodaří zpravidla se ztrátou	Městská hromadná doprava a veřejná osobní doprava (kterou se zajišťuje dopravní obslužnost,) veřejné osvětlení aj.

Zdroj: Rektořík Jaroslav, Jaroslav Hlaváč a kolektiv. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury*

Prostorové členění technické infrastruktury

Prostorově jsou členěny ty infrastrukturní mechanismy a procesy, které mají síťový charakter. Rektořík rozčleňuje pět základních úrovní prostorového členění:¹³

- mezinárodní, globální,
- vnitrostátní,
- regionální (krajské),
- místní (lokální),
- technický detail (připojení).

Členění technické infrastruktury podle manažerských kritérií.

Z manažerského hlediska rozlišuje tři oblasti technické infrastruktury, a to na:

- zdroje (výrobci),
- distribuce,
- spotřebiště.

V některých oborech je obtížné přesně definovat všechny tři uvedené oblasti jako např. v dopravě. Naopak velmi snadné vymezení je např. v energetice a vodárenství. Samostatné oblasti můžeme považovat za subsystémy, které navzájem spolupracují a vzájemně se i funkčně podmiňují. Dále se technická infrastruktura člení podle podstaty majetku na **infrastrukturní majetek a provozní majetek**. Mezi infrastrukturní majetek se řadí stavby a zařízení, které jsou nenahraditelná pro plnění cíle odvětví či oboru. Vlastník je za chod infrastrukturní služby zodpovědný. Řadí se sem například technické sítě a stavby s nimi související (např. silnice, plynovody, vodovody, kanalizace atd.). Do provozního majetku jsou zařazeny předměty, které jsou k provozu potřebné, ale mohou být také snadno zaměnitelné s jinými. Řadíme sem např. administrativní budovy, dopravní prostředky, budovy, díly, stroje, počítače atd.

Kritická infrastruktura

Kritickou infrastrukturou se mnoho let nikdo nezabýval. Až v devadesátých letech minulého století se začaly západní země a následně v jednadvacátém století i orgány EU

¹³ REKTOŘÍK, Jaroslav, Jaroslav HLAVÁČ. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury*. 2012

zabývat problematikou technické infrastruktury jakožto ochrany TI před ohrožením přírodní katastrofou, teroristickým napadením nebo válkou. Takové události můžou zásadně ohrozit ochranu státu, občanů a ekonomiku. Hlavními podněty pro řešení kritické infrastruktury byl vznik skutečných přírodních katastrof (zemětřesení, tsunami, exploze jaderných elektráren). V USA v roce 1998 byla vydána „Bílá kniha“ formou prezidentského rozhodnutí, která se týká ochrany kritické infrastruktury. Navazující dokumenty v roce 2003 byly „Národní strategie vnitřní bezpečnosti“. V současné době patří mezi nejvíce vypracovaný materiál „Národní strategie zabezpečení kybernetického prostoru“. Zelená kniha v rámci EU byla základním dokumentem týkající se KI. Na úrovni ČR byla kritická infrastruktura vymezena v zákoně 1.ledna 2011 novelou zákona č.240/2000 Sb., o krizovém řízení. Kritická infrastruktura znamená systém prvků, v případě že by došlo k narušení funkci, tak by to mělo vážný dopad na bezpečnost států, ekonomiku států, zdraví osob a také na základní životní potřeby obyvatelstva. Co se týká evropské kritické infrastruktury, tak ta je na území České republiky, jejíž narušení by mělo kritický dopad na další členské státy EU.

Mezi hlavní odvětví spadající do kritické infrastruktury v rámci technické infrastruktury jsou:

- energetika,
- vodní hospodářství,
- komunikační a informační systémy,
- doprava.

Krizový zákon také definuje prvek a subjekt kritické infrastruktury. Prvkem je chápána zejména stavba, zařízení, prostředek a veřejná infrastruktura, které jsou určeny podle jistých kritérií. Subjektem je naopak provozovatel prvku KI. Krizový zákon přesněji vymezuje povinnosti subjektu kritické infrastruktury a povinnosti postihnutých orgánů státní správy a samosprávy v případě ochrany, která předchází poškození, průběhu a likvidaci následků.¹⁴

¹⁴ REKTOŘÍK, Jaroslav, Jaroslav HLAVÁČ. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury*, 2012.

Financování provozu a rozvoje technické infrastruktury

Součástí technické infrastruktury jsou odvětví a obory, které mají dlouhý cyklus a vysokou část fixních nákladů. Pro plnění cílů se používají tyto vlastnosti, které vyplývají z jejího účelů a technických nástrojů. Aby byla zajištěna funkčnost těchto systémů, je do značné míry vymezeno. jakých zdrojů, postupu financování provozu a rozvoje je možné používat. Postupem času se vytvořily pravidla financování, které jsou v určité míře respektovány.

- provozní náklady je potřeba pokrýt tržbami. (prioritní zdroj financování),
- v případě, že to není možné je zdrojem financování rozpočet veřejné správy toho subjektu, který má zákonem danou odpovědnost za fungování oboru,
- provozní náklady mohou být pokryty z rozpočtových zdrojů, buď v plném rozsahu nebo pomocně v podobě dotací nákladů nebo intervencí ceny. Kompletní dotaci se dává přednost,
- v oblasti TI není časté financování rozvoje přímo z výnosu, běžnější je vytváření rozvojového fondu nebo formou úvěru. Nejčastější je však financování rozvoje z rozpočtu státu, krajů a obcí, státních fondů nebo z nadnárodních programů.

Každé ministerstvo zodpovídá za rozvoj a legislativu jednotlivých odvětví TI, a je také v kompetenci jednotlivého ministerstva alokovat zdroje na rozvoj odvětví.

- odvětví dopravy – ministerstvo dopravy,
- odvětví energetiky – ministerstvo průmyslu a obchodu,
- odvětví vodního hospodářství – ministerstvo zemědělství a ministerstvo životního prostředí,
- odvětví odpadového hospodářství – ministerstvo životního prostředí,
- obranná infrastruktura – ministerstvo obrany.

2.3 Komunální služby

Komunální služby můžeme chápat jako veřejné služby, které jsou zabezpečovány na místní úrovni veřejné správy. Pro diplomovou práci jsou vybrány 3 veřejné služby, které budou následně charakterizovány. Všechny tyto služby jsou čisté veřejné statky, které mají dvě základní charakteristiky, a to že není možné jejich spotřebu omezovat a druhou vlastností je, že omezování jejich spotřeby není ani prospěšné.¹⁵

2.3.1 Veřejné osvětlení

Veřejné osvětlení (dále jen VO) je osvětlení vnitřních a vnějších částí měst a obcí, dále také zahrnuje osvětlení místních komunikací, silnic, dálnic, pěších zón, tunelů, podjezdů, mostů, přechodů pro chodce, osvětlení zastávek, parkovišť, MHD apod. V žádné obci není povinností provozovat veřejné osvětlení. Je to pouze v zájmu každé obce, zda zavede a bude provozovat VO na svém území, protože žádný právní předpis neukládá takovou to povinnost. Provoz veřejného osvětlení spadá do výkonu samostatné působnosti obce. V některých obcích nebo částech obcí není VO zřízeno vůbec. Veřejné osvětlení je tedy veřejnou službu, která je poskytována občanům zdarma.

Legislativní požadavky

Jelikož na veřejné osvětlení není vydán jednotný právní předpis, tak jsou požadavky rozděleny do několika zákonů a vyhlášek. Do veřejné osvětlení tedy zasahuje např. stavební zákon 183/2006 Sb., zákon o obcích 128/2000 Sb., zákon o pozemních komunikacích 13/1997 Sb., vyhláška o dokumentaci staveb 499/2006 Sb., vyhláška o technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb 398/2009 Sb., vyhláška o základním obsahu technické mapy obce 233/2010 Sb., vyhláška doplňující zákon o účetnictví 410/2009 z části se veřejného osvětlení dotýká také pravidel provozu na pozemních komunikacích a nařízení vlády týkající se regenerace panelových sídlišť.

Správa a údržba

Pro veřejné osvětlení se využívají dva druhy správy, buď přímo obcí, která pověří své pracovníky nebo zřízené organizace údržbou VO a druhý způsob je použit externího subdodavatele, což může být pro obec z administrativního hlediska jednodušší. Pro důležité fungování a pro zachování parametrů i po mnoha letech provozu je důležitá

¹⁵ Joseph E. Stiglitz. Economics of the Public Sector.2015

kvalitní údržba. Údržba se dělí na preventivní, operativní a havarijní. Preventivní údržbou se rozumí revize, kontroly, nátěry, čištění, skupinová výměna světelných zdrojů apod. Preventivní údržba je důležitá, neboť ovlivňuje délku života a zlevňuje celkovou správu veřejného osvětlení. Operativní údržba se vztahuje na dožití jednotlivých částí (svítidla, světelné zdroje, předřadníky) a znamená odstraňování závad. Havarijní službou se rozumí odstranění škod, které vznikly vandalismem, nehodou, přírodním živlem.¹⁶

2.3.2 Veřejná zeleň

Veřejná zeleň v obcích má důležitý význam, především tím, že je důležitým zdrojem kyslíku, snižuje prašnost, zmírnění teplotních extrémů, ovlivňuje také proudění větru, zpomalení odtoku srážkové vody. Veřejná zeleň má také vliv na duševní a fyzické zdraví prostřednictvím proměnlivosti, vůněmi, chutěmi, strukturami.¹⁷ Plochy zeleně lze charakterizovat jako vymezenou část území se skupinou prvků přirozeně vzniklých nebo záměrně založených a uspořádaných podle zahradně architektonických a krajinářských zásad. Prvky mohou být živé, neživé – přírodní či umělé. Mezi prvky živé se řadí stromy, keře, travníky a květiny (byliny). Mezi prvky neživé řadíme terén, kameny a vodu. Mezi umělé prvky patří cesty, odpočívadla, schodiště, opěrné nebo květinové zdi, pergoly, lavičky a další vybavení, které souvisí s jejím využíváním. Ve městech bývá zeleň v podobě parků, alejí, zahrad a všech dalších útvarů záměrně vytvářených člověkem, kde přírodní složka je hlavním utvářecím souborem. Mezi zeleň se neřadí vinice, chmelnice, orná půda, plochy s kulturními plodinami.

Zeleň se dělí na dvě základní skupiny, a to na zeleň sídelní a zeleň krajinnou. **Zeleň sídelní** neboli městská a venkovská je uměle vytvořená člověkem v urbánním prostředí. Hlavním cílem je zlepšovat životní prostředí sídel a poskytovat obyvatelům možnost rekreace. Nejčastěji bývá navržena krajinářským architektem. **Zeleň krajinná** vzniká přirozeně, kdy míra zásahu člověkem je menší. Přírodní složky krajinné zeleně jsou zastoupeny zejména terénem (výraznými tvary vyvýšenin, svahů, terénních hran, sníženin atd.), vodními toky a plochami (jezera, rybníky, údolní nádrže, řeky, potoky,

¹⁶ Veřejné osvětlení: *Světloblog* [online]. 2017 [cit. 2020-02-18]. Dostupné z: <https://www.svetloblog.cz/index.php?svetlo=verejne-osvetleni>

¹⁷ Veřejná zeleň a péče o ní – vizitka každé obce. *Veřejná zeleň* [online]. 2017 [cit. 2020-02-04]. Dostupné z: http://www.kjh.cz/dokumenty/rudl_verejna_zelen.pdf

vodní kanály a jiné vodní prvky) a plochou s vegetačním krytem (lesní porosty, nelesní zeleň, trvalé travní porosty atd.).

Dále se zeleň může členit dle přístupnosti na:

- plochy veřejně přístupné zeleně, (veřejné)
 - parky, menší parkově upravené plochy, zeleň dětských hřišť, zeleň ulic a náměstí, zeleň u významných veřejných budov,
 - sídlištní zeleň, zeleň veřejných prostranství v nových obytných souborech,
 - rekreační (příměstské) lesy a lesoparky (jinak také lesy zvláštního určení) a hřbitovy.
- plochy veřejně nepřístupné zeleně
 - zeleň na soukromých pozemcích, zeleň zahrad individuální obytné zástavby a zeleň uzavřených vnitrobloků,
 - zahrádky a zahrádkářské kolonie,
 - zeleň v uzavřených areálech např. výrobní a skladové areály.
- plochy pro veřejnost s omezeným přístupem
 - zeleň ve školách, školkách, zdravotnických zařízeních, zeleň úřadů, zeleň ve sportovních areálech, zeleň ve sportovních areálech, zoologické zahrady.¹⁸

2.3.3 Místní komunikace

Podle zákona 13/1997 sb. o pozemních komunikacích se místní komunikace řadí do téhle kategorie stejně jako dálnice a silnice. O zařazení pozemní komunikace do kategorie dálnice, silnice nebo místní komunikace a jejich tříd rozhoduje příslušný silniční správní úřad na základě jejího určení, dopravního významu a stavebně technického vybavení.¹⁹

Dálnice, silnice a místní komunikace zanikají v okamžiku přeřazení do jiné kategorie pozemních komunikací nebo v případě rozhodnutí silničního správního úřadu v případě, že zanikl jejich dopravní význam a nebylo rozhodnuto o výměně kategorie pozemní komunikace.

¹⁸ Principy a pravidla územního plánování: Zeleň [online]. 2016 [cit. 2020-02-04]. Dostupné z: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=2571>

¹⁹ Zákon 13/1997 sb., o pozemních komunikacích § 3

Místní komunikace je veřejně přístupná pozemní komunikace, která slouží převážně místní dopravě na území obce. Stejně jako u silnic je také u místních komunikací charakterizován jejich zvláštní typ, tzv. rychlostní místní komunikace. Obdobně jako u rychlostních silnic a dálnic, tak má tato kategorie omezeno užívání na určitá motorová vozidla. Místní komunikace se rozdělují podle dopravního významu, určení a stavebně technického vybavení do těchto tříd:

- místní komunikace I. třídy,
- místní komunikace II. třídy, kterou je dopravně významná sběrná komunikace s omezením přímého připojení sousedních nemovitostí,
- místní komunikace III. třídy, kterou je obslužná komunikace,
- místní komunikace IV. třídy, kterou je komunikace nepřístupná provozu silničních motorových vozidel nebo na které je umožněn smíšený provoz.

Vlastníkem místních komunikací je obec, na nichž se místní komunikace nachází. Obec rozhoduje o zařazení nebo vyřazení místních komunikací do této kategorie. Dále vlastník místních komunikací vede evidenci vlastněných komunikací. Základní evidenci je pasport místních komunikací. Správu místních komunikací je povinen vykonávat vlastník a zahrnuje pravidelné a mimořádné prohlídky, údržby a opravy.²⁰

²⁰ MÁCHA Aleš, Karel HUNEŠ, Místní a účelové komunikace, 2016

3 Analýza vybraných obcí v oblasti technické infrastruktury

V této části jsou popsány bývalá okresní města Moravskoslezského kraje. V roce 2002 zanikly okresní úřady a samosprávné kraje se pro účely státní správy se od 1. ledna 2003 člení na správní obvody obcí s rozšířenou působností, které se dále dělí na obce s pověřeným obecním úřadem. V každém městě byly vybrány 3 veřejné služby pomocí hodnotících ukazatelů, a kdo dané služby v jednotlivých obcích poskytuje.

Mezi analyzované obce v této práci jsou bývalá okresní města.

- Ostrava,
- Opava,
- Frýdek – Místek,
- Nový Jičín,
- Karviná,
- Bruntál.

Obrázek 3.1 Mapa Moravskoslezského kraje

Zdroj: Český statistický úřad

Následující tabulka zahrnuje geografické údaje jednotlivých měst k 1. 1. 2019

Tabulka 3.1 Geografické údaje jednotlivých obcí

Název NUTS	Rozloha v km²	Počet obyvatel
Moravskoslezský kraj	5 428	213 311
Bruntál	29,34	16 408
Frýdek-Místek	51,56	55 931
Karviná	57,49	52 824
Nový Jičín	36,52	23 496
Opava	90,61	56 638
Ostrava	214,23	289 128

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ.

3.1 Přístupy k analýze

V této práci bude analyzována pouze hospodářská situace a konkrétně v oblasti dopravy konkrétně na správu a údržbu místních komunikací, veřejného osvětlení a veřejné zeleně. Vstupní data jsou použita ze závěrečných účtů jednotlivých měst v časové řadě 2015-2019. Data byly získány z webových stránek ministerstva financí, z výročních zpráv jednotlivých měst a také na základě písemné žádosti jednotlivým odborům. K analýze výdajů jednotlivých měst v oblasti veřejného osvětlení, místních komunikací a veřejné zeleně jsou vybrány ukazatele za jednotlivé roky 2015–2019.

Mezi hodnotící ukazatele v oblasti veřejného osvětlení patří:

- roční výdaje,
- výdaje na 1 obyvatele,
- výdaje na 1 světelný bod,

- výdaje elektrické energie na 1 světelný bod.

Mezi hodnotící ukazatele v oblasti veřejné zeleně patří:

- roční výdaje,
- výdaje na 1 obyvatele,
- výdaje na 1 m² zeleně.

Mezi hodnotící ukazatele v oblasti místních komunikací patří:

- roční výdaje,
- výdaje na 1 obyvatele,
- výdaje na 1 km,
- hustota místních komunikací na km² obce.

Hustota místních komunikací se vypočte jako:

$$H=I/S \text{ (km/km}^2\text{)}$$

I= délka sítě

S= rozloha území

3.2 Analýza činností a hospodaření jednotlivých měst

Následující část charakterizuje vybraná města MSK a pomocí hodnotících ukazatelů analyzuje vybrané komunální služby

3.2.1 Ostrava

Ostrava je statutární, krajské a univerzitní město, které leží na severovýchodě České republiky v MSK poblíž hranic s Polskem. Statutární město se nachází na soutoku řeky Odry, Opavy, Ostravice a Lučiny. Co se týká počtu obyvatel, tak Ostrava je třetí největší město v ČR, největší město na Moravě a největší město v Českém Slezsku. Žije zde přes 280 tisíc obyvatel. Ostrava vzrostla jako průmyslové středisko černouhelné pánve. V minulosti byla Ostrava nazývána jako „ocelové srdce republiky“ díky výraznému hornickému a hutnickému průmyslu. Později však došlo k útlumu hutnického a hornického průmyslu. V roce 1994 se na území Ostravy přestalo těžit uhlí a v důsledku rozsáhlých investic do nápravy škod na životním prostředí se Ostrava vyčistila. Ve městě se rozvíjí strojírenská aktivita a další obory a zároveň se stává místem pro turistické regiony Jeseníky a Beskydy. Město má také celou řadu chráněných území, jedná se např.

o oblast Polanský les, Polanská niva, které jsou součástí chráněné krajinné oblasti Poodří. Mezi přírodní rarity patří bludné balvany a také mezi unikát patří halda Ema ve Slezské Ostravě.²¹

Ostrava má 23 městských obvodů mezi které patří: Hošťálkovice, Hrabová, Krásné Pole, Lhotka, Mariánské Hory a Hulváky, Martinov, Michálkovice, Moravská Ostrava a Přívoz, Nová Bělá, Nová Ves, Ostrava – Jih, Petřkovice, Plesná, Polanka nad Odrou, Poruba, Proskovice, Pustkovec, Radvanice a Bartovice, Slezská Ostrava, Stará Bělá, Svinov, Třebovice a Vítkovice.

Tabulka 3.2 Hospodaření města Ostravy v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

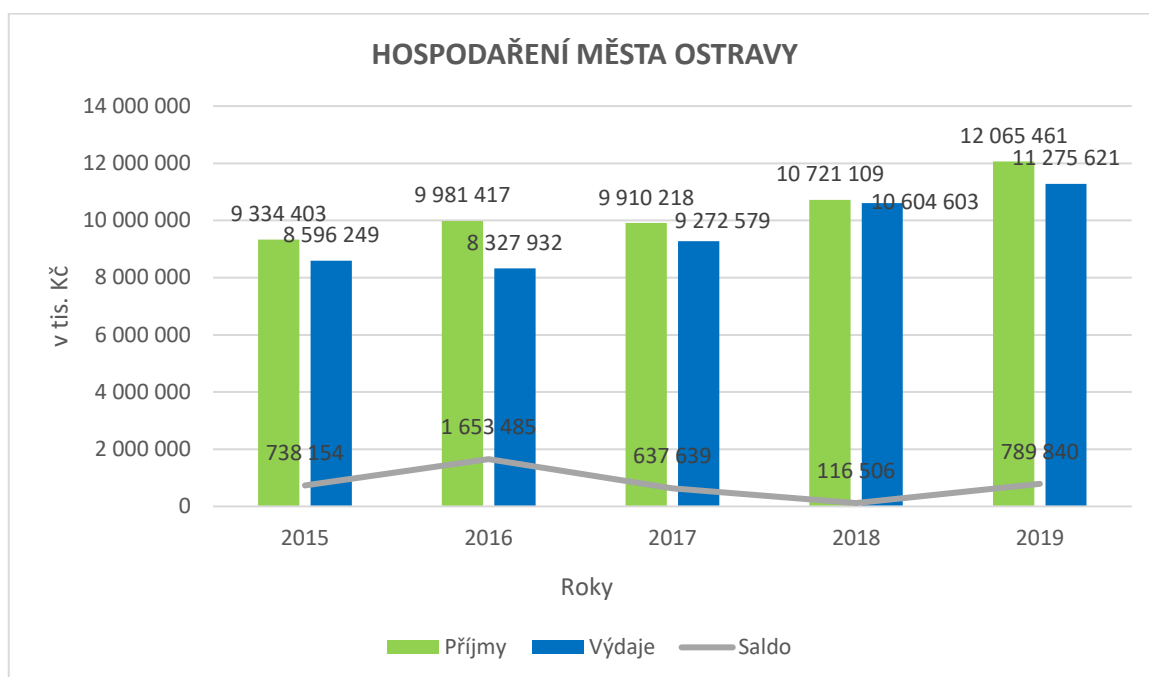
	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy	9 334 403	9 981 417	9 910 218	10 721 109	12 065 461
Výdaje	8 596 249	8 327 932	9 272 579	10 604 603	11 275 621
Saldo	+738 154	+1 653 485	+637 639	+116 506	+789 840

Zdroj: vlastní zpracování dle monitoru.

Tab. 3.2 znázorňuje hospodaření statutárního města Ostrava za pětileté období 2015–2019. V těchto obdobích bylo saldo kladné. Příjmy a výdaje měly rostoucí trend s výjimkou příjmů v roce 2017, kdy mírně poklesly. Největší kladný přebytek byl v roce 2016 a naopak nejnižší přebytek byl v roce 2016.

²¹ Ostrava: *Historie* [online]. [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: <https://www.ostrava.cz/cs/o/.meste/historie-mesta>

Obrázek 3.2 Hospodaření města Ostrava v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle monitoru.

Veřejné osvětlení

Správu, provoz a údržbu veřejného osvětlení ve městě zabezpečují Ostravské komunikace a.s. Společnost Ostravské komunikace, a.s. byla založena bez výzvy k upisování akcií městem Ostrava na základně zakladatelské listiny 17. prosince 1997. Tato společnost byla založená s cílem převzít veškerou činnost po příspěvkové organizaci Ostravské komunikace, která v tomto oboru pracovala od doby založení v roce 1964. Statutární město Ostrava je 100 % podílníkem této společnosti. Pro výkon správy, provozu a údržby VO je základním dokumentem General města Ostravy a jeho předpisy:

- přiřazení tříd osvětlení komunikací na území,
- soubor základních technických a kvalitativních předpisů pro oblast VO,
- koncepce zvýšení bezpečnosti přechodů pro chodce v místním nasvětlení.

Správa VO vede technickou a mapovou evidenci, řídí údržbu, komunikuje s provozovatelem distribuční soustavy a obchodníkem s elektřinou, poskytuje vyjádření a stanoviska ke všem územním a stavebním řízením, posuzuje projekty staveb. Provoz VO má na starost údržbu VO, pohotovostní poruchovou službu, odstraňování poruch, realizuje investiční stavby, zajišťuje terénní síť VO, které zaznamenává a předává k opravám, záznamům GIS pasportu VO.

Pasport veřejného osvětlení

Správce VO vede evidenci veřejného osvětlení, světelných míst, kabelové sítě silnoproudých kabelů, záporných bodů, rozvaděčů apod., vedení evidence o reklamách na veřejném osvětlení, přehled kolektorů.

Tabulka 3.3 Celkové výdaje veřejného osvětlení (v tis. Kč) a počet světelných bodů (v ks) v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje	126 862	110 425	215 825	127 723	121 014
Počet SB	39 498	39 809	40 029	40 172	40 417

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů a monitoru

Z tabulky lze vyčíst, že počet světelných bodů se každoročně zvyšuje. Od roku 2015 počet SB vzrostl o 919 ks. Výdaje na veřejné osvětlení měly kolísavý trend i přesto, že se počet SB zvyšoval. Nejvyšší výdaje byly v roce 2017, kdy dosahovaly 215 825 tis. Kč.

Tabulka 3.4 Provozní výdaje na údržbu veřejného osvětlení v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

		2015	2016	2017	2018	2019
Provozní výdaje		94 931	87 777	162 043	85 574	90 000
v tom:	Výdaje na energii	43 636	37 933	67 471	39 255	47 073
	Opravy a udržování	48 576	49 834	94 377	46 168	42 000

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Provozní výdaje měly kolísavý trend. K největšímu nárůstu provozních výdajů došlo v roce 2017, kdy se provozní výdaje rovnaly 162 043 tis. Kč. Důvodem, tak vysokého nárůstu byly rozsáhlé opravy a rekonstrukce VO, které byly 94 377 tis. Kč. U spotřeby elektrické energie dochází k vysokým výdajům také v roce 2017, které dosahovaly 67 471 tis. Kč. Nejnižší spotřeby elektrické energie byla v roce 2016.

Tabulka 3.5 Provozní výdaje na veřejné osvětlení v letech 2015-2019 (v Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje v přepočtu na 1 SB	2 403	2 205	4 048	2 130	2 227
Výdaje v přepočtu na 1 obyvatele	328	304	560	296	311
Výdaje elektrické energie na 1 SB	1 105	953	1 685	977	1 165

Zdroj: vlastní zpracování

Výdaje na veřejné osvětlení v přepočtu na 1 světelný bod byly nejvyšší v roce 2017, kdy tyto výdaje dosahovaly částky 4 048 Kč naopak nejnižší výdaje činily 2 130 Kč v roce 2018. Z tab. 3.14 je patrné, že výdaje připadající na 1 obyvatele se pohybují v průměru 360 Kč. Nejvyšší výdaje, v přepočtu na 1 obyvatele byly nejvyšší v roce 2017 a nejnižší v roce 2018. Výdaje za elektrickou energii byly v roce 2017 nejvyšší a rovnaly se 1 685 Kč. Nejnižší výdaje byly v roce 2016 a činily 953 Kč.

Veřejná zeleň

Správa a údržba veřejné zeleně na pozemcích ve vlastní města je zajišťována prostřednictvím technických služeb v každém městském obvodu. Pro příklad můžeme uvést Technické služby, a.s., Slezská Ostrava, zřízené Statutárním městem Ostrava a Technické služby Ostrava – Jih, příspěvková organizace, která má pod svou správou městský obvod: Zábřeh, Výškovice, Hrabůvka, Bělský les, Dubina. Příspěvková organizace Ostrava – Jih byla zřízená zastupitelstvem městského obvodu Ostrava – Jih.

Pasport veřejné zeleně

Statutární město Ostrava má od roku 2000 zpracován pasport a generel zeleně, který obsahuje informace o vegetačních prvcích zeleně, jejich rozloze, či kategorii.

Tabulka 3.6 Celkové výdaje veřejné zeleně (v tis. Kč) a množství veřejné zeleně (v m²) v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje	192 072	193 030	207 834	225 687	247 146
Množství zeleně	16 650 000	16 650 000	16 650 000	18 180 000	18 180 000

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů a monitorů.

Z tabulky můžeme vyčíst že v letech 2015 a 2016 byly výdaje obdobné. Co se týká roku 2017 výdaje vzrostly i v případě, že výměra byla stejná jako v předcházejících letech. Nárůst je zapříčiněn výsadbou okrasných stromů, keřů a okrasných travin v sadech. V roce 2018 došlo ke zvýšení výdajů o 17 847 tis. Kč, což je způsobeno nárůstem množstvím zeleně.

Tabulka 3.7 Provozní výdaje na údržbu veřejné zeleně v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

		2015	2016	2017	2018	2019
Provozní výdaje		146 287	135 478	150 358	123 108	134 957
V tom:	Opravy a udržování	141 876	130 219	144 567	121 890	128 342

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Provozní výdaje na údržbu veřejné zeleně vzhledem k velkému rozsahu veřejné zeleně na údržbu v m² vyžadují velké provozní výdaje. V roce 2017 byly provozní výdaje nejvyšší a činily 150 358 tis. Kč. Nejnižší výdaje byly v roce 2019, které se rovnaly 134 957 tis. Kč

Tabulka 3.8 Provozní výdaje veřejné zeleně v letech 2015-2019 (v Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje v přepočtu na 1 m²	9	8	9	7	7
Výdaje v přepočtu na 1 obyvatele	506	469	520	426	447

Zdroj: vlastní zpracování

Výdaje připadající na údržbu 1 m² veřejné zeleně byly v roce 2015 a v roce 2017 nejvyšší a rovnaly se 9 Kč. Nejnižší výdaje byly v roce 2018, a 2019 a činily 7 Kč připadající na 1 m². Provozní výdaje v přepočtu na 1 obyvatele jsou v průměru 474 Kč.

Místní komunikace

Správu a údržbu místních komunikací ve městě Ostrava mají na starosti Ostravské komunikace a.s. Ostravské komunikace zajišťují:

- zimní a letní údržbu komunikací,
- provádění velkoplošných vysprávek,
- dodavatelsky zajišťují provádění oprav a souvisejících údržeb v naší operativní správě,
- údržba krajnic, zřizování obrub a uličních vpustí a silniční kanalizace,
- opravy mostů, nestavební údržbu na všech mostech a lávkách na sítích místních komunikací atd.

Pasport místních komunikací

Ostravské komunikace a.s., vedou pasport místních komunikací a mají na starosti:

- 826,280 km místních komunikací,
- z toho 56,285 km I třídy, II třídy - 87,054 km, III třída - 682,381 km,
- 121 mostů na MK,
- 58 lávek na MK.

Tabulka 3.9 Celkové výdaje místních komunikací (v tis. Kč) a množství místních komunikací (v km²) v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje	189 130	219 245	218 912	254 364	260 834
Množství km²	828, 525	827, 356	827, 060	826, 060	826,290

Zdroj: vlastní zpracování dle monitoru.

Z tabulky lze vyčíst že, celkové výdaje místních komunikací byly rostoucí s výjimkou roku 2017, kdy mírně poklesly. Nejvyšší výdaje byly v rove 2019, kdy bylo velké množství finančních prostředků investování do oprav místních komunikací. Rok 2016 a rok 2017 se téměř shoduje. Odlišnost množství km, které měly klesající tendenci můžeme zdůvodnit tím, že část komunikací byla převedena soukromému subjektu.

Tabulka 3.10 Provozní výdaje na údržbu místních komunikací v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Provozní výdaje	185 585	218 153	214 779	244 799	254 567
V tom Opravy a udržování	149 863	182 717	176 181	213 131	220 108

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Provozní výdaje ve sledovaných letech měly kolísavou tendenci. Nejvyšší výdaje byly v roce 2019, které dosahovaly částky 254 567 tis. Kč. V tomto roce probíhaly účelové opravy mostů a lávek a komunikací, kdy výdaje na tyto opravy činily 65 717 tis. Kč. Nejnižší výdaje byly naopak v roce 2015, které činily 185 585 tis. Kč

Tabulka 3.11 Provozní výdaje místních komunikací a hustota na km² v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje v přepočtu na 1 obyvatele (v Kč)	642	744	743	847	880
Výdaje v přepočtu na 1 km (v tis. Kč)	224	264	260	296	308
Hustota místních komunikací na km² obce.	4	4	4	4	4

Zdroj: vlastní zpracování.

Z tabulky je patrné, že výdaje na 1 obyvatele byly nejvyšší v roce 2019, a to 880 Kč a oproti roku 2015, kdy byly výdaje nejnižší vzrostly o 238 Kč za 1 obyvatele. Výše provozních výdajů přepočtené na jeden km se odvíjí podle oprav a údržeb, které jsou v daném roce potřeba udělat. Hustota místních komunikací se rovnala 4 km²

3.2.2 Opava

Statutární město Opava se nachází v severovýchodní části ČR, jen pár kilometrů od hranic s Polskem, na území nejmenší z historických zemí Koruny české – ve Slezsku. Město Opava vzniklo na území Opavské pahorkatiny kolem břehů řeky Opavy, podle ní také dostala své jméno. Na jihozápad od Opavy navazují výběžky Nízkého Jeseníku, východně od města se pak rozprostírá Poopavská nížina. V současné době Opava náleží k Moravskoslezskému kraji a tvoří jeho západní centrum. Město leží přibližně 30 km od Ostravy, což je největší město regionu. Statutární město je druhým největším městem MSK a člení se na osm městských obvodů, kterými jsou – Komárov, Milostovice, Malé Hoštice, Podvihov, Suché Lazce, Vlastovičky, Vávrovice, Zlatníky.²²

²² Opava-city: *o městě* [online]. [cit. 2020-05-03]. Dostupné z: <https://www.opava-city.cz/cz/mesto-urad/o-mestě/>

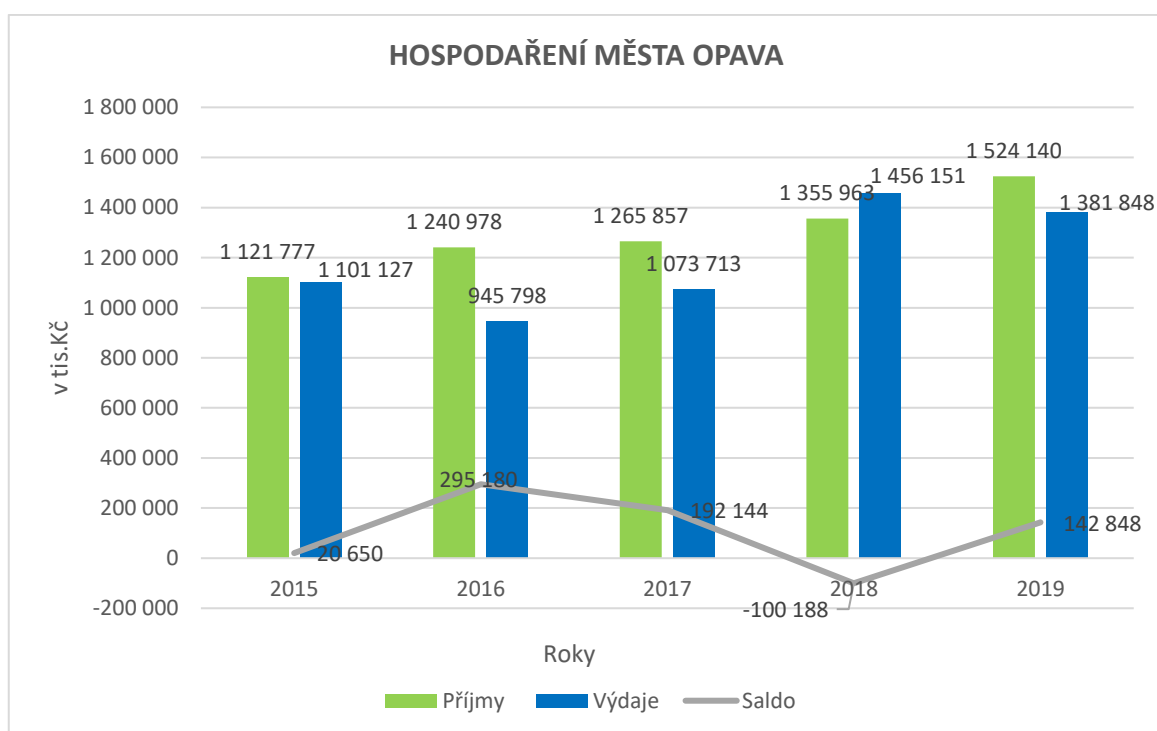
Tabulka 3.12 Hospodaření města Opavy v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy	1 121 777	1 240 978	1 265 857	1 355 963	1 524 140
Výdaje	1 101 127	945 798	1 073 713	1 456 151	1 381 292
Saldo	+20 650	+295 180	+192 144	-100 188	+142 848

Zdroj: vlastní zpracování, dle monitoru.

V tab. 3.12 můžeme vidět, že město každoročně hospodařilo s přebytkem až na rok 2018, kdy bylo saldo záporné 100 188 tis. Kč. Důsledkem byly větší výdaje do služeb pro obyvatelstvo. Příjmy se každoročně zvyšovaly a výdaje měly kolísavý průběh.

Obrázek 3.3 Hospodaření města Opava v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle monitoru.

Veřejné osvětlení

Správu a údržbu veřejného osvětlení ve statutárním městě Opava mají na starosti technické služby Opava s.r.o., které byly založeny 20.12. 1995. Vlastníkem společnosti je město Opava se 100 % podílem. VO ve městě a světelně řízené křižovatky přispívají k bezpečnému životu občanů ve městě. Z centrálního dispečinku provozovny je dálkově řízeno a monitorováno veřejné osvětlení. Dispečink se nachází na ulici Těšínské a stejně tak jsou z tohoto dispečinku monitorovány světelně řízené křižovatky. Pracovníci společnosti udržují nepřetržitě 24 hodin pohotovosti, aby mohli odstranit poruchy na VO, které ohrožují zdraví občanů. Technické služby provádí taky kromě systematické a pravidelné údržby a kontroly také pravidelné obměny svítidel za výkonnější, úspornější zařízení, které povede ke snížení energetické náročnosti a k úspoře výdajů.

Mezi poskytované služby patří:

- výměna starých svítidel, které již nevyhovují provozu za nové, které jsou ekonomické úsporné,
- výměna stožárových patic, údržba, výměna stožárových výzbrojí, stožárů,
- zhodnocení stavu venkovního a veřejného osvětlení,
- provádění revizí,
- montáž slavnostního osvětlení,
- montáž vánočního osvětlení (instalace až 251 ks vánočních motivů),
- zajištění projektanta VO nebo návrháře vánočního osvětlení atd.²³

Pasport veřejného osvětlení

Technické služby v Opavě mají podrobně zpracovaný pasport veřejného osvětlení.

Dále pečují o:

- 10 světelně řízených křižovatek,
- 3 řízené světelné přechody pro chodce,
- 196 světelných těles Zebra.

²³ Technické služby Opava: *veřejné osvětlení* [online]. [cit. 2020-05-03]. Dostupné z: <https://www.opava-city.cz/cz/mesto-urad/o-meste/>

Tabulka 3.13 Celkové výdaje veřejného osvětlení (v tis. Kč) a počet světelných bodů (v ks) v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje	16 198	14 685	22 234	17 696	17 882
Počet SB	6 054	6 068	6 125	6 158	6 161

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních zdrojů a monitoru.

Z následující tabulky můžeme vidět, že počet světelných bodů se každoročně zvyšoval. Největší nárůst můžeme zaznamenat v letech 2016–2017, kdy se počet zvýšil o 57 ks. Nejvyšší výdaje byly v roce 2017 a přesahovaly 22 000 tis. Kč. Jedním z důvodů navýšení těchto výdajů byly vyšší náklady na VO v souvislosti s regenerací sídliště v Kylešovicích. Naopak nejnižší výdaje byly v roce 2016 i přesto, že došlo k nárůstu SB o 14 ks. Pokles výdajů může být zapříčiněn lepším a hospodárnějším využíváním VO.

Tabulka 3.14 Provozní výdaje na údržbu veřejného osvětlení v letech 2015-2019 (v tis. Kč).

	2015	2016	2017	2018	2019	
Provozní výdaje	11 350	12 460	11 748	14 304	14 158	
V tom:	Výdaje na energii	4 918	5 567	4 973	5 436	6 040
	Opravy a udržování	4 432	6 878	6 761	8 846	1 915

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Z tabulky je patrné, že do roku 2017 byly provozní výdaje kolísavé. Od roku 2017 docházelo k nárůstu těchto výdajů, což může být zapříčineno většími a častějšími opravami, kdy mohlo dojít například k výměně zastaralých sloupů VO. Výdaje na energii rostou s přibývajícím počtem SB.

Tabulka 3.15 Provozní výdaje na veřejné osvětlení v letech 2015-2019 (v Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje přepočtené na 1 SB	1 875	2 047	1 918	2 322	2 298
Výdaje přepočtené na 1 obyvatele	200	220	207	253	250
Výdaje elektrické energie na 1 SB	811	917	812	883	980

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky lze vyčíst, že výdaje na 1 světelný bod byly v roce 2019 nejvyšší a rovnaly se 2 298 Kč. Nejnižší výdaje byly naopak v roce 2015 ve výši 1 875 Kč. Výdaje na veřejné osvětlení v přepočtu na 1 obyvatele byly v roce 2018 nejvyšší a dosahovaly 253 Kč. Nejnižší byly naopak v roce 2015 a dosahovaly částky 200 Kč. Výdaje v přepočtu na 1 SB se v průměru pohybují okolo 880 Kč. Nejvyšší výdaje byly v roce 2019, které se rovnaly 980 Kč. Naopak nejnižší byly v roce 2015, a to ve výši 811 Kč.

Veřejná zeleň

Veřejnou zeleň v Statutárním městě Opava mají taktéž na starosti technické služby Opava s.r.o., konkrétně provozovna zahradnictví, která přispívá svou péčí o zeleň k vytvoření příjemného a zdravého ovzduší a prostředí. Provozovna realizuje a zajišťuje odbornou údržbu zelených ploch, parků a sadů, provádí sečení trávy, sběr listí, výsadbu stromů a keřů a také jejich ořez, zmlazování a kácení. Následně také provádí např. stříhání živých plotů, drcení větví, frézování pařezů, terénní úpravy a zakládání sadových úprav. Velikost objemu prací při údržbě veřejné zeleně každý rok roste, proto i v následujících letech lze očekávat růst výdajů. Všechny tyto práce provádí provozovna také pro externí zákazníky. Pracovníci provozovny zajišťují v zimním období a při spádu sněhu úhrn sněhu a následný posyp interním materiálem na chodnicích v městských parcích a sadech.²⁴

²⁴ Technické služby Opava: *zahradnictví* [online]. [cit. 2020-05-03]. Dostupné z: <https://www.tsopava.cz/home/zahradnictvi/>

Pasport veřejné zeleně

Odbor životního prostředí připravuje a udržuje v aktualizované podobě pasport veřejné zeleně. Město Opava má také mapový portál, kde je několik mapových aplikací týkající se údržby zelených ploch a péče o stromy.

Udržovanou zeleň tvoří cca:

- 58 083 m² keřové skupiny,
- 968 016 m² trávníky,
- 1 998 m² záhony,
- 7 942 m² živé ploty,
- 960 m² ostatní plochy.

Tabulka 3.16 Celkové výdaje veřejné zeleně (v tis. Kč) a množství veřejné zeleně (v m²) v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje	26 993	24 982	28 283	34 873	29 711
Množství zeleně	1 067 681	1 077 184	1 081 641	1 080 771	1 154 173

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů a monitoru.

Z tabulky vyplývá, že výdaje měly kolísavý průběh i přesto, že množství zeleně každoročně rostlo. Nejvyšší výdaje byly v roce 2018, a to přes 34 800 tis. Kč a oproti roku 2017 vzrostly o 6 500 tis. Kč. Tento nárůst je zapříčiněn rozsáhlými úpravami veřejné zeleně. Nejnížší výdaje byly v roce 2016, které se rovnaly 24 982 tis. Kč.

Tabulka 3.17 Provozní výdaje na údržbu veřejné zeleně v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

		2015	2016	2017	2018	2019
Provozní výdaje		22 350	20 482	23 799	27 925	22 269
V tom:	Opravy a udržování	21 329	19 257	22 436	26 731	21 147

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Rok 2018 byl rokem, kdy byly provozní výdaje nejvyšší díky větším úpravám o veřejnou zeleň. Provozní výdaje činily v tomto roce 27 925 tis. Kč a z toho opravy 26 731 tis. Kč.

Tabulka 3.18 Provozní výdaje veřejné zeleně v letech 2015-2019 (v Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje přepočtené na 1 m²	21	19	22	26	19
Výdaje přepočtené na 1 obyvatele	395	361	420	493	393

Zdroj: vlastní zpracování.

Údržba veřejné zeleně ve statutárním městě Opava stojí v průměru 21 Kč, které připadají na 1 m². Z tabulky lze vyčíst, že nejvyšší výdaje, které připadají na 1 obyvatele byly nejvyšší v roce 2018, které činily 493 Kč, a oproti roku 2016, které byly nejnižší vzrostly o 132 Kč.

Místní komunikace

Správu a údržbu místních komunikací a vybraných účelových komunikací v městě Opava a městských částí zajišťují technické služby Opava s.r.o. Provozovna zajišťuje a organizuje zimní údržbu místních komunikací v souladu s operačním plánem zimní údržby. Součástí je také provoz Zóny placeného stání s celkovým počtem 719 parkovacích míst ve městě, kam patří parkoviště pro krátkodobé a střednědobé placené parkování, vč. služby SMS Parkovné, obstarává prodej parkovacích karet

pro předplatitele a rezidentní zákazníky. Dále zajišťuje správu parkovacího domu na náměstí Osvoboditelů, kde je možnost zaparkovat až 201 silničních motorových vozidel.²⁵

Pasport místních komunikací

Útvar přípravy výroby vede pasport místních komunikací statutárního města Opavy.

Provozovna komunikace pečuje cca o:

- 142 km vozovek místních komunikací,
- 218 km veřejných chodníků,
- 4 447 ks uličních vpustí vč. Přípojek a odvodňovacích žlabů,
- 59 mostních objektů.

Tabulka 3.19 Celkové výdaje místních komunikací (v tis. Kč) a množství místních komunikací (v km²) v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje	111 547	73 185	96 242	98 485	114 770
Množství km²	360	360	360	360	360

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů-

Výdaje na místní komunikace byly od roku 2016 rostoucí. V roce 2019 byly tyto výdaje nejvyšší, což je zapříčiněno opravou vozovky, který probíhala ve třech etapách. Nejnižší výdaje byly v roce 2016, které se rovnaly 73 185 tis. Kč.

²⁵ Technické služby Opava: *komunikace* [online]. [cit. 2020-05-03]. Dostupné z: <https://www.tsopava.cz/home/komunikace/>

Tabulka 3.20 Provozní výdaje na údržbu místních komunikací v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

		2015	2016	2017	2018	2019
Provozní výdaje		53 371	45 868	52 181	58 455	57 173
v tom:	Opravy a udržování	48 329	41 455	47 957	53 779	49 948

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Provozní výdaje tvoří větší část z celkových výdajů než investiční výdaje. Provozní výdaje byly nejvyšší v roce 2018 ve výši 58 455 tis. Kč. Opravy a údržby jsou největší položkou těchto výdajů. Nejnižší provozní výdaje byly v roce 2016, a to 45 868 tis. Kč.

Tabulka 3.21 Provozní výdaje místních komunikací a hustota na km² v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje v přepočtu na 1 obyvatele (v Kč)	942	810	921	1 032	1 009
Výdaje v přepočtu na 1 km (v tis. Kč)	148	127	150	162	159
Hustota místních komunikací na km² obce.	4	4	4	4	4

Zdroj: vlastní zpracování.

Výdaje v přepočtu na 1 obyvatele se pohybovaly v průměru 943 Kč. Nejvyšší výdaje byly v roce 2019, které byly 1 009 Kč, které připadaly na 1 obyvatele. Nejnižší výdaje byly v roce 2016, které byly jen 810 Kč na obyvatele. V roce 2018 byly výdaje na 1 km nejvyšší, a to 162 tis. Kč. Nejnižší výdaje byly v roce 2016 a činily 127 tis. Kč. Hustota silniční sítě, je stejná jako v Ostravě a rovná se 4 km².

3.2.3 Karviná

Dalším statutárním městem v Moravskoslezském kraji je město Karviná, které leží na území historického Těšínského Slezska, což je 18 km východně od Ostravy na řece Olši. Město Karviná, co se týká počtu obyvatel je po Ostravě třetím největším městem v Moravskoslezském kraji. Karviná má 9 místních částí mezi které patří – Darkov, Karviná Doly, Karviná město, Louky nad Olší, Ráj, Staré město u Karviné. V minulých letech byla Karviná nejrychleji se rozvíjející průmyslové město v ČR. V 70 letech dosáhla Karviná svého vrcholu, kdy rostl početl obyvatel současně s objemem těžby. Základem prosperity byla těžba kvalitního uhlí, avšak jen do 90. let, kdy došlo k útlumu těžby a poklesu obyvatel a tímto vzrostla i nezaměstnanost.

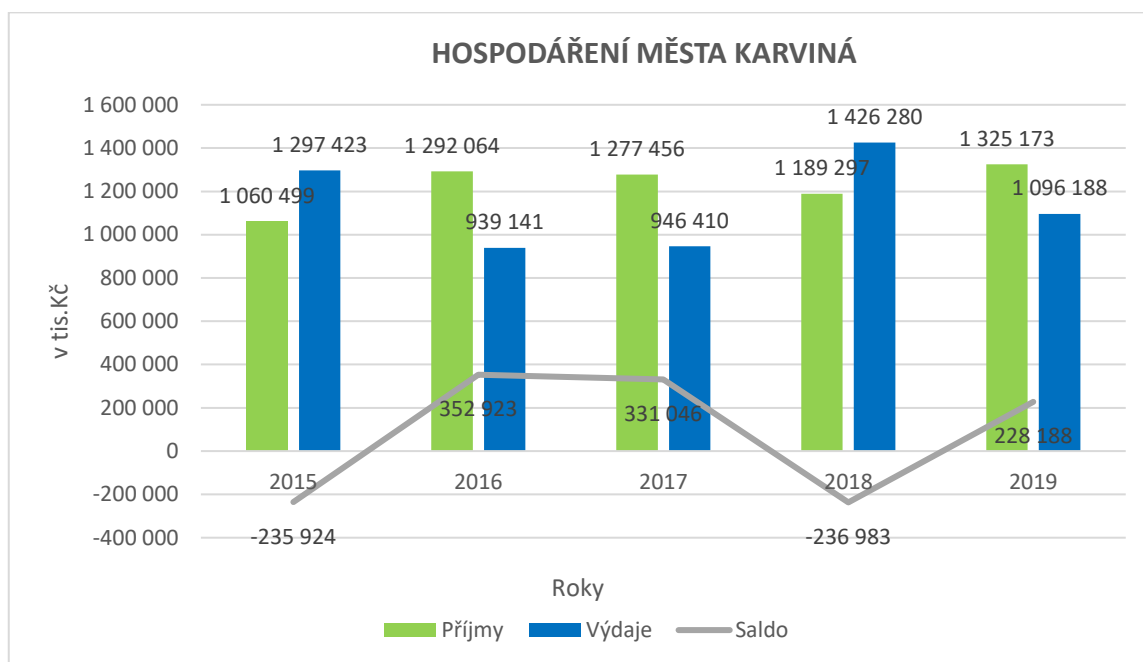
Tabulka 3.22 Hospodaření města Karviná v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy	1 060 499	1 292 064	1 277 456	1 189 297	1 325 173
Výdaje	1 297 423	939 141	946 410	1 426 280	1 096 985
Saldo	-235 924	+352 923	+332 046	-236 983	+228 188

Zdroj: vlastní zpracování dle monitoru.

V letech 2015 a 2018 došlo k zápornému saldu, kdy v roce 2018 bylo saldo největší. V tomto roce docházelo k větším výdajům především k výdajům na rekonstrukci základních škol ve městě Karviná, a také k větším investičním transferům na tělovýchovnou činnost. V ostatních letech tj. 2016, 2017, 2019 hospodařilo město s přebytkem. Největší přebytek byl v roce 2016.

Obrázek 3.4 Hospodaření města Karviná v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování.

Veřejné osvětlení

Údržbu veřejného osvětlení ve statutárním městě Karviná mají na starosti technické služby, a.s., které vznikly 13. února 1996. Akcionářem je statutární město Karviná. Správu veřejného osvětlení spravuje odbor komunálních služeb.

Mezi činnosti patří:

- údržba světelného signalizačního zařízení,
- správa veřejného osvětlení,
- údržba, rekonstrukce a výstavba VO.

Pasport veřejného osvětlení

Pasport je zajišťován odborem komunálních služeb v elektronické podobě.

..

Tabulka 3.23 Celkové výdaje na veřejné osvětlení (v tis. Kč) a počet světelných bodů (v ks) v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje	13 463	13 771	15 276	19 639	16 797
Počet SB	5 750	5 766	5 801	6 089	6 089

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů a monitoru.

V letech 2015–2019 výdaje každoročně rostly. V roce 2018 došlo ke zvýšení výdajů o 4 367 tis. Kč oproti roku 2017. V tomto roce proběhla výměna zastaralých sloupů veřejného osvětlení za nové. Počet světelných bodů v roce 2018 vzrostl o 288 ks oproti předchozímu roku.

Tabulka 3.24 Provozní výdaje na údržbu veřejného osvětlení v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

		2015	2016	2017	2018	2019
Provozní výdaje		12 350	13 323	14 692	17 484	16 067
V tom:	Výdaje na energii	6 800	7 024	6 490	6 572	6 417
	Opravy a udržování	5 000	5 441	7 475	10 383	9 182

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů

Provozní výdaje byly nejvyšší v roce 2018 stejně tak jako opravy a udržování, které vzrostly díky výměně zastaralých sloupů za nové a v následujících letech to může mít vliv také na snížení výdajů za elektřinu. Výdaje, které jsou spojené s opravami a údržbou se každoročně zvyšovaly, což může v budoucnu přinést pozitivní efekt.

Tabulka 3.25 Provozní výdaje na veřejné osvětlení v letech 2015-2019 (v Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje v přepočtu na 1SB	2 148	2 310	2 533	2 871	2 638
Výdaje v přepočtu na 1 obyvatele	234	252	278	331	304
Výdaje elektrické energie na 1 SB	1 182	1 218	1 119	1 079	1 054

Zdroj: vlastní zpracování.

Výdaje na 1 světelný bod rostly úměrně. Nejnižší výdaje byly v roce 2015 ve výši 2 148 Kč na 1 světelný bod, a naopak nejvyšší byly v roce 2018, které činily 2 871 Kč. Výdaje na tuto službu obyvatele neplatí, protože veřejné osvětlení je čistý veřejný statek. Výdaje v přepočtu na 1 obyvatele se pohybovaly v průměru okolo 280 Kč, avšak v roce 2018 výdaje na tuto službu vzrostly oproti roku 2017 o 53 Kč. Z pohledu spotřeby elektrické energie se výdaje na 1 SB výrazně neliší. Nejvyšší výdaje byly v roce 2016, které se rovnaly 1 218 Kč, a naopak nejnižší byly v roce 2019, které činily 1 054 Kč.

Veřejná zeleň

Údržbu veřejné zeleně provádí taktéž technické služby, a.s. Správa spadá pod odbor komunálních služeb. Mezi činnosti, které provádí technické služby v souvislosti s veřejnou zelení jsou:

- sečení travnatých ploch,
- řezání živých povrchů,
- údržba mobilní zeleně,
- výsadba rostlinného materiálu,
- sadové a terénní úpravy,
- provoz zookoutku,
- sběr trávy, sběr listí,

- výsadba a ošetřování stromů a keřů atd.²⁶

Pasport veřejné zeleně

Pasport provádí odbor komunálních služeb.

Tabulka 3.26 Celkové výdaje veřejné zeleně (v tis. Kč) a množství veřejné zeleně (v m²) v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje	21 618	30 122	23 456	34 340	28 345
Množství zeleně	1 953 405	1 953 405	1 953 405	1 953 405	1 953 405

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů a monitorů.

Z tabulky je patrné, že docházelo k různým výkyvům výdajů. V roce 2018 byly výdaje nejvyšší a zahrnovaly výdaje na údržbu veřejné zeleně, především na sečení travnatých ploch, kácení a ořezy dřevin, péči o květiny a záhony a nové výsadby. V roce 2018 proběhl také arboristický zásah v rámci úpravy dřevin v lesoparku Dubina v Karviné-Mizerově a byla uhrazena projektová dokumentace a kompletní projekční a inženýrská činnosti na realizaci sadových úprav Masaryková náměstí v Karviné-Fryštátě.

Tabulka 3.27 Provozní výdaje na údržbu veřejné zeleně v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019	
Provozní výdaje	20 000	27 408	21 523	32 340	26 014	
V tom:	Opravy a udržování	17 328	24 689	19 375	26 122	25 386

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

²⁶ Technické služby Karviná: *činnost a údržba* [online]. [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: <https://www.tsk.cz/udrzba/cinnosti-udrzba.html>

Provozní výdaje na držbu veřejné zeleně představují necelou část celkových výdajů. Provozní výdaje byly nejvyšší v roce 2018 z výše uvedených důvodů a nejnižší byly v roce 2015, a to 20 000 tis. Kč.

Tabulka 3.28 Provozní výdaje veřejné zeleně v letech 2015-2019 (v Kč).

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje v přepočtu na 1 m²	10	14	11	16	13
Výdaje v přepočtu na 1 obyvatele	379	519	407	612	592

Zdroj: vlastní zpracování.

Na údržbu 1 m² ve městě Karviná připadá v průměru 13 Kč. Nejvyšší výdaje byly v roce 2018 ve výši 16 Kč a nejnižší byly v roce 2015, které se rovnaly 10 Kč. Výdaje přepočtené na 1 obyvatele zaznamenaly nejvyšší nárůst v roce 2018, které činily 612 Kč, a naopak nejnižší výdaje na 1 obyvatele byly v roce 2015 ve výši 379 Kč.

Místní komunikace

Další provozovnou technických služeb v Karviné je doprava, která má na starosti údržbu místních komunikací. Správu místních komunikací má na starosti odbor komunálních služeb.

Mezi činnosti provozovny patří:

- zimní a letní údržba,
- čištění ploch a komunikací,
- čištění uličních vpustí,
- správa a údržba čekáren a zábradlí,
- práce s traktorovým nakládačem.²⁷

Pasport místních komunikací

Technické služby zajišťují pasport cca:

²⁷ Technické služby Karviná: *doprava* [online]. [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: <https://www.tsk.cz/doprava/cinnosti-doprava.html>

- 125 007 m. místních komunikací I – III třídy. V plánu zimní údržby je důležitost pořadí údržby těchto silnic,
- 79 828 m. místních komunikací IV. včetně chodníků.

Tabulka 3.29 Celkové výdaje místních komunikací (v tis. Kč) a množství místních komunikací (v km²) v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje	75 472	58 979	91 024	143 715	122 882
Množství km²	205	205	205	205	205

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů a monitoru.

Výdaje místních komunikací byly od roku 2016 rostoucí. V roce 2016 byly nejnižší výdaje, které byly necelých 60 000 tis. Kč. Největší meziroční nárůst byl v letech 2017 a 2018, kdy výdaje vzrostly o 52 691 tis. Kč. Největší výdajovou položkou v roce 2018 byly opravy, které činily přes 80 000 tis. Kč. V roce 2018 došlo k realizaci několika oprav na ulicích, opravy výtluhu ve vozovkách, místních předložek, chodníků, proběhly také revize všech křižovatek a také opravy a výstavba parkovacích ploch.

Tabulka 3.30 Provozní výdaje na údržbu místních komunikací v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

		2015	2016	2017	2018	2019
Provozní výdaje		57 466	41 127	74 258	94 457	89 378
V tom:	Opravy a udržování	45 831	32 578	65 066	83 099	75 825

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Provozní výdaje se odvíjí podle potřeby oprav a údržby na místních komunikacích, které jsou v daném roce potřeba. Provozní výdaje dosahovaly nejvyšší hodnot v roce 2018, kdy výdaje činily 94 457 tis. Kč. Nejnižší provozní výdaje byly v roce 2016, kdy výdaje byly 41 127 tis. Kč.

Tabulka 3.31 Provozní výdaje místních komunikací a hustota na km² v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje v přepočtu na 1 obyvatele (v Kč)	1 088	778	1 406	1 778	1 691
Výdaje v přepočtu na 1 km (v tis. Kč)	280	165	362	460	436
Hustota místních komunikací na km² obce.	4	4	4	4	4

Zdroj: vlastní zpracování.

Z tabulky lze vyčíst, že výdaje na jednoho obyvatele se pohybovaly v průměru 1 348 Kč. Nejnížší výdaje však byly v roce 2016, kdy nedocházelo k žádným velkým opravám na místních komunikacích, a naopak nejvyšší výdaje byly v roce 2018, které činily částku 1 778 Kč. Technické služby v Karviné zabezpečují cca 205 km² místních komunikací. Výdaje se pohybovaly v průměru 340 tis. Kč za 1 km. Hustota místních komunikací se rovnala 4 km².

3.2.4 Frýdek-Místek

Frýdek-Místek je třetím největším městem co se týká počtu obyvatel. Frýdek-Místek je malebné dvojměstí, které se rozprostírá na obou březích středního toku řeky Ostravice. Název Frýdek-Místek je spojen ze dvou měst, a to moravský Místek a slezský Frýdek. Frýdek-Místek je tvořen 7 katastrálními územími – Frýdek, Místek, Chlebovice, Lysůvky, Lískovec, Panské Nové Dvory a exkláva Skalice, které byly v minulosti samostatnými obcemi. Frýdek-Místek je od 1.července statutárním městem. Město se může pyšnit národní přírodní památkou Skalická Morávka. Frýdek-Místek je také označován jako město zeleně. Krajinná zeleň je tvořená lesy, doprovodné porosty vodotečí, v zastavěném území má největší výměru sídlištní a parková zeleň. Celková

rozloha lesní půdy je 1 182 ha a lesnatost území města je 23 %. Negativní stránkou města je to, že leží na území se silně znečištěným ovzduším.²⁸

Tabulka 3.32 Hospodaření Frýdku-Místku v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

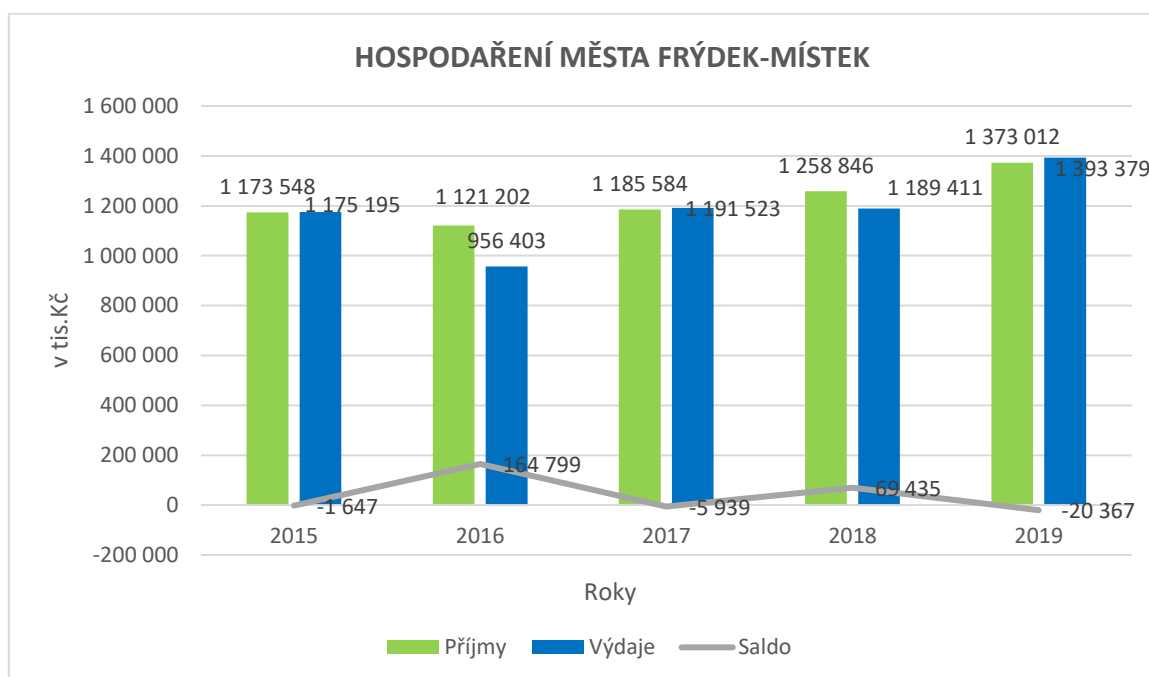
	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy	1 173 548	1 121 202	1 185 584	1 258 846	1 373 012
Výdaje	1 175 195	956 403	1 191 523	1 189 411	1 393 379
Saldo	- 1 647	+164 799	- 5 939	+69 435	- 20 367

Zdroj: vlastní zpracování dle monitoru.

Tabulka znázorňuje příjmy a výdaje obce Frýdek-Místek za pětileté období a saldo rozpočtu. V roce 2016 byl přebytek tohoto rozpočtu nejvyšší ze všech uvedených roků, v částce 164 799 tis. Kč. V roce 2019 bylo saldo nejvíc záporné především z důvodů investic do bytového hospodářství.

²⁸ Frýdek-Místek: *o městě* [online]. [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: <https://www.frydekmostek.cz/cz/o-meste>

Obrázek 3.5 Hospodaření města Frýdek-Místek v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování.

Veřejné osvětlení

Správu a údržbu veřejného osvětlení ve městě obstarává společnost technické služby jako akciová společnost, kdy Statutární město Frýdek-Místo je jediným akcionářem společnosti tudíž 100 % podílníkem. TS a.s., zajišťují zejména správu a údržbu, výstavbu VO ve městě, v jeho místních částech a lokalitách, ale také v okolních obcích. Pod správou zařízení VO se rozumí zajištění komplexní správy, včetně plateb za elektrickou energii. Technické služby také zajišťují průzkum spokojeností občanů se službami. V příloze č.1 jsou uvedeny výsledky průzkumu, kdy se v roce 2019 zúčastnilo 460 respondentů.

Činnost v oblasti VO:

- běžná a preventivní údržba,
- postupná obnova a rekonstrukce zařízení,
- servis pro odstranění poruch, škod a havárií,
- výstavba nových zařízení,
- výstavba slavnostních osvětlení,
- správa zařízení veřejného osvětlení,
- vypracování komplexního pasportu,

- bezpečnostní nasvětlení přechodů pro chodce,
- dosahování úspor elektrické energie podle dané lokality,
- dispečink.²⁹

Pasport veřejného osvětlení

Technické služby zpracovávají kompletní pasport VO v digitálně tabulkové a grafické podobě a také průběžné doplňování všech změn.

Tabulka 3.33 Celkové výdaje na veřejné osvětlení (v tis. Kč) a počet světelných bodů (v ks) v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje	41 503	41 958	40 357	45 110	49 822
Počet SB	8 107	8 107	8 157	8 242	8 246

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Z tab. 3.33 je patrné že výdaje na veřejné osvětlení měly rostoucí trend, avšak v roce 2017 došlo k poklesu ve výši o 1 601 tis. Kč. V roce 2019 byly tyto výdaje nejvyšší a představují částku 49 000 tis. Kč. V tomto roce proběhly velké opravy a údržby. Nejnižší výdaje byly v roce 2017, a to 40 357 tis. Kč, tento pokles oproti roku 2016 je důsledkem nižší údržby a oprav, které činily rozdíl 1 755 tis. Kč. Počet světelných bodů se každoročně zvyšoval.

²⁹ Technické služby Frýdek-Místek: *veřejné osvětlení* [online]. [cit. 2020-03-05]. Dostupné z: <http://www.tsfm.cz/sluzby-pro-mesta-a-obce/verejne-osvetleni/>

Tabulka 3.34 Provozní výdaje na údržbu veřejného osvětlení v letech 2015-2019 (v tis. Kč).

		2015	2016	2017	2018	2019
Provozní výdaje		40 953	41 243	39 146	40 657	43 335
V tom:	Výdaje na energii	9 380	9 333	7 999	8 368	9 879
	Opravy a udržování	26 555	26 659	24 903	26 158	27 106

Zdroj: Vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Z předchozí tabulky lze vyčíst, že výdaje na elektrickou energii měly proměnlivý průběh. Nejvyšší byly v roce 2019, které se rovnaly 9 879 tis. Kč. V tomto roce byly také nejvyšší opravy a údržby. Nejnižší výdaje na elektrickou energii a výdaje na opravy a údržbu byly v roce 2017.

Tabulka 3.35 Provozní výdaje veřejného osvětlení v letech 2015-2019 (v Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje přepočtené na 1 SB	5 051	5 089	4 799	4 932	5 255
Výdaje přepočtené na 1 obyvatele	732	741	700	726	775
Výdaje elektrické energie na 1 SB	1 157	1 151	980	1 015	1 198

Zdroj: vlastní zpracování.

Výdaje veřejného osvětlení v přepočtu na jeden světelný bod se výrazně nemění a pohybují se okolo 5 000 tis. Kč. Výjimkou je rok 2019, kdy výdaje vzrostly oproti roku 2018 o 323 Kč. Nárůst může být zapříčiněn vysokými cenami světelných bodů. Výdaje v přepočtu na 1 obyvatele byly v roce 2019 nejvyšší a činily 775 Kč naproti tomu nejnižší výdaje v přepočtu na jednoho obyvatele byly v roce 2017, které se rovnaly 700 Kč. Výdaje přepočtené na 1 SB z pohledu spotřeby elektrické energie se zásadně neliší. Nejvyšší částka byla v roce 2019 a činila 1 198 Kč a nejnižší částka byla v roce 2017 a rovnala se 980 Kč.

Veřejná zeleň

Údržbu veřejné zeleně provádí pro statutární město Frýdek-Místek TS a.s., které jsou členem společnosti pro zahradní a krajinářskou tvorbu. Stejně služby nabízí i okolním obcím, firmám i privátnímu sektoru.

Mezi činnosti o údržbu veřejné zeleně patří:

- komplexní péče o stromy – provoz zeleně provádí všechna pěstební opatření, tj přihnojování keřů a stromů, chemickou likvidaci nežádoucí vegetace, ořezy dřevin, které zasahují do komunikací, kácení stromů atd,
- sadové úpravy a zakládání trávníků – na základě projektových dokumentací realizuje výsadbu keřů, stromů a květin. Taktéž provádí zakládání trávníků, které zahrnuje dovoz zeminy a substrátů, výsev travního osiva atd,
- údržba travnatých ploch – po skončení zimní sezóny je provedeno jarní vyhrabání, kdy jsou plochy zbaveny zbytků listů, větví, odpadků, je narušen mechová porost a tím trávník provzdušněn. Od dubna do října se trávníky kosí, travní hmota je odvážena do kompostárny za účelem dalšího zpracování. Počet kosení se provádí 2–8 za sezónu,
- realizace zahrad – zaměstnanci technických služeb přijedou na místo pozemku, kde mají být provedeny úpravy. Posoudí stav a navrhnou potřebné upravení pro Vaši zahradu.³⁰

Pasport veřejné zeleně

Pasport veřejné zeleně zavedly technické služby do provozu v roce 2017 a jeho aktualizace od té doby probíhá. Vzhledem k tomu, že data v předchozích letech nebyly aktualizovány je výměr veřejné zeleně orientační.

³⁰ Technické služby Frýdek-Místek: *veřejná zeleň* [online]. [cit. 2020-03-05]. Dostupné z: <http://www.tsfm.cz/sluzby-pro-obcany/udrzba-zelene>

Tabulka 3.36 Celkové výdaje veřejné zeleně (v tis. Kč) a množství veřejné zeleně (v m²) v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje	25 909	42 435	43 353	43 830	47 712
Množství zeleně	2 177 452	2 177 452	2 177 787	2 178 252	2 216 853

Zdroj: vlastní zpracování, dle interních zdrojů a monitoru.

V tab. 3.36 mají výdaje na veřejnou zeleň rostoucí trend. V roce 2016 rapidně vzrostly oproti roku 2015, a to přes 16 000 tis. Kč. V roce 2015 neprobíhaly žádné velké investice oproti roku 2016, kdy bylo investováno více než 10 000 tis. Kč na několik investičních akcí, které zahrnovaly nákladnější stavební práce.

Tabulka 3.37 Provozní výdaje na údržbu veřejné zeleně v letech 2015-2019 (v tis. Kč).

		2015	2016	2017	2018	2019
Provozní výdaje		22 283	28 598	33 327	39 927	39 392
V tom:	Opravy a udržování	22 219	27 350	32 057	39 250	28 197

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů

Provozní výdaje měly v letech 2015 až 2018 rostoucí trend. V roce 2019 nastal menší pokles. Výdaje na opravy a údržbu rostly taktéž. K nejvyšším opravám došlo v roce 2018, které činily částku 39 250 tis. Kč. Nejnižší opravy a údržby proběhly v roce 2015, které činily 22 219 tis. Kč

Tabulka 3.38 Provozní výdaje veřejné zeleně v letech 2015-2019 (v Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje přepočtené na 1 m²	10	13	15	18	18
Výdaje přepočtené na 1 obyvatele	398	511	596	714	704

Zdroj: vlastní zpracování

Výdaje na údržbu přepočtené na 1 m² veřejné zeleně se pohybují v průměru 15 Kč. Nejnížší výdaje byly v roce 2015, a to 10 Kč za m². V roce 2019 a v roce 2018 jsou výdaje nejvyšší, což je způsobeno tím, že výměra plochy zeleně vzrostla. Z tab. 3.38 lze také vyčíst, že provozní výdaje přepočtené na 1 obyvatele se v průměru pohybovaly okolo 584 Kč. Nejvyšší výdaje byly v roce 2018, které se rovnaly 714 Kč. Nejnížší výdaje byly v roce 2015, které činily 398 Kč.

Místní komunikace

Správcem místních komunikací na území statutárního města jsou TS a.s., které vykonávají správu na základě § 9 odst. 4 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích. TS a.s., zajišťují údržbu komunikací, která zahrnuje opravy komunikací, strojní a ruční čištění a zimní údržbu místních komunikací, tj. silnic (kromě hlavních silničních tahů, které má na starosti Správa a údržba silnic), chodníků, veřejných prostranství, přechodů, čekáren.

Mezi tyto činnosti patří:

- **oprava komunikací** zahrnuje opravu vozovek, výtlučku, překopů, asfaltových ploch a vjezdů,
- **čištění komunikací** zajišťuje čištění chodníků, veřejného prostranství, vozovek, autobusových zastávek, parkovišť, podchodů atd. V pravidelných intervalech je zajišťováno ruční čištění, kdy v daných lokalitách jsou ručně zametány odpadky a papírky. Specifikem této činnosti je také jarní úklid, kdy po skončení zimního období se provádí odklizení zbytků posypového materiálu nebo čištění příkop a žlabů,
- **Zimní údržba** komunikací zahrnuje odklizení sněhu plužením, posypem solí nebo interním materiálem. Zimní období je stanoveno od 1. listopadu do 31. března, kdy má provoz v tomto období zavedenou stálou dispečerskou službu. V zimním období

je také zajišťována úprava běžeckých stop na cyklostezce podél řeky Ostravice a kolem přehrady Olešná, trasa je dlouhá 7,1 km.

Pasport místních komunikací

Správce komunikací zajišťuje pasport místních komunikací a jeho pravidelnou aktualizaci. Z pasportu vyplývá, že na území se nachází 420,5 km místních komunikací:

- z toho místní komunikace I, II. a III. třídy: 184,4 km,
- z toho místní komunikace – CHODNÍKY – IV. třída: 236,1 km.

Na území se také nachází 99 ks mostů a lávek, účelové komunikace 84,1 km, 6 900 ks dopravních značek a cca 17 km cyklostezek.

Tabulka 3.39 Celkové výdaje místních komunikací (v tis. Kč) a množství místních komunikací (v km²) v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje	134 762	87 753	90 189	98 287	131 329
Množství km²	420,5	420,5	420,5	420,5	420,5

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů a monitoru

Dle interních zdrojů bylo zjištěno, že nedocházelo k výrazným změnám v počtu km² na území města Frýdek – Místek. Nejvyšší výdaje na byly v roce 2015, kdy docházelo k výraznějším opravám a údržbám na silnicích. V roce 2019 došlo také k velkému nárůstu výdajů. Byly zde rozsáhlé investiční akce např. výstavba chodníků, parkovišť. Naopak nejnižší výdaje byly v roce 2016, které se rovnaly 87 753 tis. Kč.

Tabulka 3.40 Provozní výdaje na údržbu místních komunikací v letech 2015-2019 (v tis. Kč).

		2015	2016	2017	2018	2019
Provozní výdaje		83 113	86 126	80 190	85 890	95 312
V tom:	Opravy a udržování	57 113	82 599	74 277	79 638	94 300

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Z tab. 3.40 vyplývá, že provozní výdaje místních komunikací jsou z větší části tvořeny výdaji na opravy a údržby. Nejvyšší provozní výdaje byly v roce 2019, které činily 95 312 tis. Kč a nejnižší výdaje byly v roce 2017, které činily 80 190 tis. Kč.

Tabulka 3.41 Provozní výdaje místních komunikací a hustota na km² v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje přepočtené na 1 obyvatele (v Kč)	1 486	1 539	1 433	1 536	1 705
Výdaje přepočtené na 1 km (v tis. Kč)	198	205	191	204	227
Hustota místních komunikací na km² obce.	8	8	8	8	8

Zdroj: vlastní zpracování

Z tab. 3.41 vyplývá, že výdaje přepočtené na jednoho obyvatele se ve sledovaných letech v průměru pohybují 1 540 Kč. Nejvyšší výdaje byly v roce 2019, které se rovnaly 1 705 Kč a nejnižší byly v roce 2017, které se rovnaly 1 433 Kč. V roce 2016 a 2018 nedošlo k velkému rozdílu. Výdaje připadající 1 km místních komunikací byly nejvyšší v roce 2018 a rovnaly se 227 tis. Kč, a naopak nejnižší provozní výdaje byly v roce 2017 a činily 191 tis. Kč. Hustota komunikační sítě ve městě Frýdek-Místek se ve sledovaných letech rovnala 8 km².

3.2.5 Nový Jičín

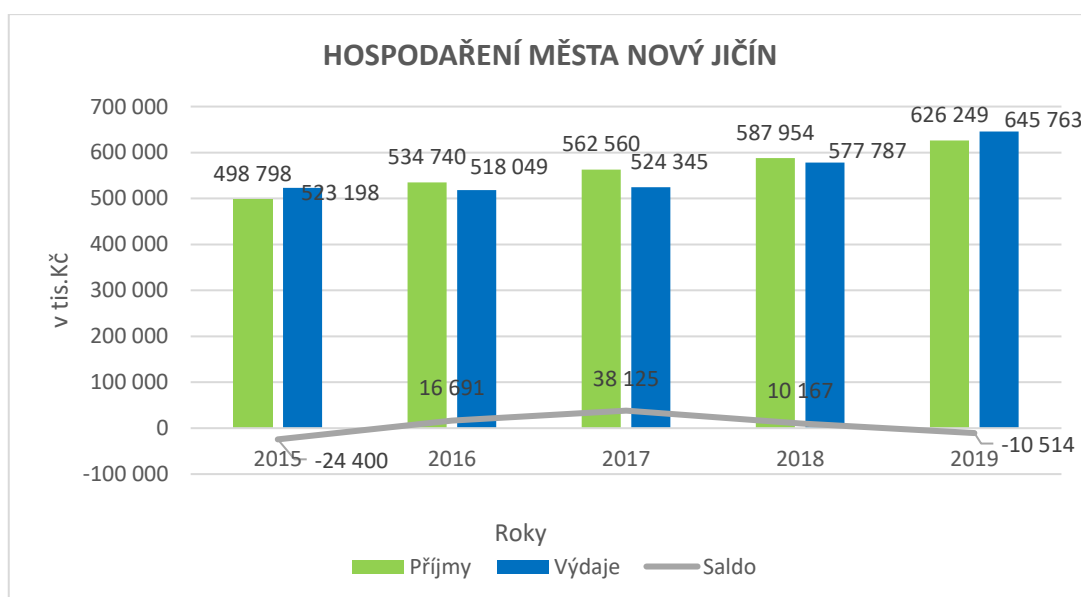
Je město v Moravskoslezském kraji, které se nachází 34 km jihozápadně od Ostravy na řece Jičince. Nový Jičín je proslulý svým čtvercovým náměstím, které také v roce 2015 bylo oceněno jako nekrásnější náměstí spolu s vlakovým nádražím. Město je složeno ze 6 místních částí a konkrétně: Nový Jičín – město, Bludovice, Kojetín, Loučka, Straník, Žilina.

Tabulka 3.42 Hospodaření města Nový Jičín v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy	498 798	534 740	562 560	587 954	626 249
Výdaje	523 198	518 049	524 345	577 787	645 763
Saldo	-24 400	+16 691	+ 38 215	+10 167	-19 514

Zdroj: vlastní zpracování dle monitoru.

Z tab. 3.42 můžeme vidět, že příjmy města se každoročně zvyšovaly, taktéž výdaje s výjimkou roku 2015-2016, kdy došlo k poklesu těchto výdajů. Saldo rozpočtu bylo v roce 2015 a 2019 záporné. V roce 2019 výdaje nejvyšší z předchozích 4 let, a to z důvodů, investic do bytového hospodaření na opravy a udržování.

Obrázek 3.6 Hospodaření města Nový Jičín v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování

Veřejné osvětlení

Správu a údržbu veřejného osvětlení ve městě Nový Jičín mají na starosti technické služby Nový Jičín, příspěvková organizace, která byla zřízena v roce 2013 městem Nový Jičín.

Mezi činnosti patří:

- servisní práce na venkovním osvětlení,
- výměna svítidel,
- nátěr stožárů,
- údržba a oprava VO,
- vánoční výzdoby a výzdoby k městským akcím,
- vytýčení trasů kabelů atd.

Pasport veřejného osvětlení

Technické služby vedou pasport veřejného osvětlení, který je podle informací zpracován na 75–90 %.

Tabulka 3.43 Celkové výdaje na veřejné osvětlení (v tis. Kč) a počet světelných bodů (v ks) v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje	13 575	12 800	12 580	12 800	17 500
Počet SB	3 200	3 200	3 200	3 200	3 200

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů a monitoru.

Podle interních zdrojů je počet světelných bodů cca stejný, co se však mění jsou výdaje na veřejné osvětlení, které mají kolísavý průběh. Nejvyšší výdaje byly v roce 2019, což je zapříčiněno tím, že v roce 2019 bylo vytvořeno opatření ke snížení energetické náročnosti VO a výměna 451 ks LED svítidel. Toto opatření řadíme do investičních výdajů a město stálo 5 500 tis. Kč. Nejnižší výdaje byly v roce 2017, a to ve výši 12 580 Kč.

Tabulka 3.44 Provozní výdaje na údržbu veřejného osvětlení v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

		2015	2016	2017	2018	2019
Provozní výdaje		12 975	9 200	8 800	8 800	8 200
V tom:	Výdaje na energii	5 200	4 700	4 700	4 500	4 300
	Opravy a udržování	7 775	4 500	4 100	4 300	3 900

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Z tabulky lze vyčíst, že výdaje na elektrickou energii mají klesající průběh, což může být zapříčiněno, tím že docházelo v nočních hodinách k vypínání veřejného osvětlení. V roce 2019 byly výdaje za elektrickou energii nejnižší a také lze předpokládat, že v následujících letech budou výdaje klesat vzhledem k opatření ke snížení energetické náročnosti.

Tabulka 3.45 Provozní výdaje na veřejné osvětlení v přepočtu 1 světelný bod (v Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje v přepočtu na 1 SB	4 054	2 875	2 750	2 750	2 563
Výdaje v přepočtu na 1 obyvatele	552	392	375	375	349
Výdaje elektrické energie na 1 SB	1 625	1 469	1 469	1 406	1 344

Zdroj: vlastní zpracování.

Výdaje v přepočtu na 1 světelný bod klesají a pohybují se v rozmezí od 2 563 Kč (2019) do 4 054 Kč (2015). Jelikož je veřejné osvětlení čistý veřejný statek, tak se na výdajích obyvatele nepodílí. Tyto výdaje dosahují částky nejméně 349 Kč v roce 2019 a nejvíce 552 Kč v roce 2015. Výdaje elektrické energie v přepočtu na 1 světelný bod se pohybují v průměru 1 462 Kč.

Veřejná zeleň

Technické služby v Novém Jičíně mají na starosti veřejnou zeleň, zajišťují ve městě příjemné a lepší ovzduší, péči o městskou zeleň a trávníky. Středisko veřejné zeleně vytváří relaxační zóny, udržuje sportovní a odpočinkové lokality. Dále se také věnuje pravidelné údržbě památkové rezervace, výsadbou zeleně na náměstí, péče o mobilní zeleň na náměstí a před Hotelem Praha. Má na starosti 9 kruhových objezdů, které každoročně vysazuje letničkami a zajišťuje jejich vánoční výzdobu.

Mezi další činnosti patří:

- úprava travnatých ploch, zakládání trávníku,
- sečení se sběrem a odvozem travní hmoty,
- kácení stromů včetně likvidace odpadů,
- výsadba a ošetřování stromů, keřů a alejové výsadby atd. ³¹

Pasport veřejné zeleně

Od roku 2016 má Nový Jičín zpracovaný pasport veřejné zeleně, který slouží pro správu zeleně. V pasportu jsou kromě ploch zakresleny keře a stromy rostoucí na městských pozemcích.

Tabulka 3.46 Celkové výdaje veřejné zeleně (v tis. Kč) a množství veřejné zeleně v (m²) v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje	19 742	17 562	25 615	20 528	20 940
Množství zeleně	1 120 000	1 120 000	1 120 000	1 120 000	1 120 000

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů a monitoru.

Z tabulky vyplývá, že výdaje měly kolísavý průběh. V roce 2017 dosahovaly výdaje nejvyšších hodnot, a to z důvodu probíhajících revitalizací v ulicích. V roce 2016 byly výdaje nejnižší a rovnaly se 17 562 tis. Kč.

³¹ Technické služby Nový Jičín: *veřejná zeleň* [online]. [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: http://www.tsnj.hys.cz/?page_id=453

Tabulka 3.47 Provozní výdej na údržbu veřejné zeleně v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

		2015	2016	2017	2018	2019
Provozní výdaje		18 942	16 062	19 265	17 528	17 940
V tom:	Opravy a udržování	13 967	13 670	16 280	17 378	17 740

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

V roce 2017 dosahovaly provozní výdaje nejvyšších hodnot, díky revitalizací ulic, a to ve výši 19 265 tis. Kč Naopak nejnižších hodnot dosahovaly provozní výdaje v předchozím roce, tj. rok 2016 a činily 16 062 tis. Kč.

Tabulka 3.48 Výdaje veřejné zeleně v letech 2015-2019 (v Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje v přepočtu na 1 m²	17	14	17	16	16
Výdaje v přepočtu na 1 obyvatele	806	684	820	746	764

Zdroj: vlastní zpracování.

Výdaje na údržbu 1 m² se pohybovaly v rozmezí mezi 14 Kč a 17 Kč. Rok 2015 a rok 2017 byly rokem, kdy výdaje byly nejvyšší, a to ve výši 17 Kč. V roce 2016 byly výdaje nejnižší a na 1 m² připadalo 14 Kč. Provozní výdaje v přepočtu na 1 obyvatele dosahovaly v roce 2017 nejvyšších hodnot, kdy na 1 obyvatele připadalo 820 Kč na údržbu veřejné zeleně. V roce 2018 dosahovaly výdaje nejnižších hodnot ve výši 746 Kč.

Místní komunikace

Místní komunikace ve městě Nový Jičín spravují technické služby, příspěvková organizace. Středisko místní komunikace zajišťují opravy komunikací obalenou směsí, opravy chodníků, čištění uličních vpustí, péče o silniční zábradlí a péče o mosty a lávky. V souladu s operačním plánem provádí a organizuje zimní údržbu komunikací. Zabezpečuje strojní čištění městských vozovek a chodníků.

Mezi další činnosti patří:

- vývoz a oprava odpadkových košů,
- údržba a provozování dětských hřišť,
- poskytnutí prodejního místa na tržnici,
- odstranění asfaltových krytů vozovky,
- zhotovení a osazování dopravních značek,
- zajišťuje provoz městských fontán.³²

Pasport místních komunikací

Technické služby v Novém Jičíně vedou pasport místních komunikací a mají na starosti cca:

- 120 km místních komunikací,
- 5 160 m² chodníků,
- 1 200 odpadkových košů,
- 58 dětských hřišť,
- 4 městské fontány.

Tabulka 3.49 Celkové výdaje místních komunikací (v tis. Kč) a množství místních komunikací (v km) v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje	42 592	43 834	41 605	31 501	40 045
Množství km²	120	120	120	120	120

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů a monitoru.

Výdaje na místní komunikace vykazovaly kolísavý průběh. Nejvyšší výdaje byly v roce 2016, kdy se rovnaly 43 6005 tis. Kč. V tomto roce probíhaly rozsáhlé investiční akce (opravy chodníků, místních komunikací a parkovišť). Nejnižší výdaje byly v roce 2018, kdy v tomto roce neprobíhaly žádné velké investice.

³² Technické služby Nový Jičín: *místní komunikace* [online]. [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: http://www.tsnj.hys.cz/?page_id=45 3

Tabulka 3.50 Provozní výdaje na údržbu místních komunikací v letech 2015-2019(v tis. Kč)

		2015	2016	2017	2018	2019
Provozní výdaje		23 768	26 484	30 630	20 120	28 320
V tom:	Opravy a udržování	22 345	23 350	22 950	19 200	24 800

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Provozní výdaje dosahovaly nejvyšších hodnot v roce 2017 a činily částku 30 630 tis. Kč. Tyto výdaje byly vynaloženy na rozsáhlé opravy. Rok 2018 byl rokem, kdy byly výdaje nejnižší.

Tabulka 3.51 Provozní výdaje místních komunikací a hustota na km² v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje přepočtené na 1 obyvatele (v Kč)	1 011	993	1 303	856	1 205
Výdaje přepočtené na 1 km (v tis. Kč)	198	221	255	166	236
Hustota místních komunikací na km² obce.	3	3	3	3	3

Zdroj: vlastní zpracování.

Výdaje, které připadají na 1 obyvatele se pohybují v průměru okolo 1 074 Kč. Nejvyšší výdaje byly v roce 2017 a nejnižší naopak v roce 2018. Výdaje připadající na 1 km jsou v roce 2017 a činily částku 255 tis. Kč. Naopak nejnižší výdaje jsou v roce 2018 a rovnaly se 166 tis. Kč. Hustota místních komunikací byla 3 km².

3.2.6 Bruntál

Je městem v Moravskoslezském kraji, v Nížkém Jeseníků, jeho území se rozkládá na obou stranách historické zemské hranice Moravy a Slezska. Město leží 55 km od Olomouce na Černém potoce. Historický střed města je městskou památkovou zónou. V Bruntále je několik významných podniků např. podnik Alfa Plastik, který se zaměřuje

na výrobu plastických hmot a dalším významný zaměstnavatelem ve městě je pobočka zahraniční firmy Osram, kde se vyrábějí svítidla, lampy pro projekční techniku, jemné dráty a cívky.

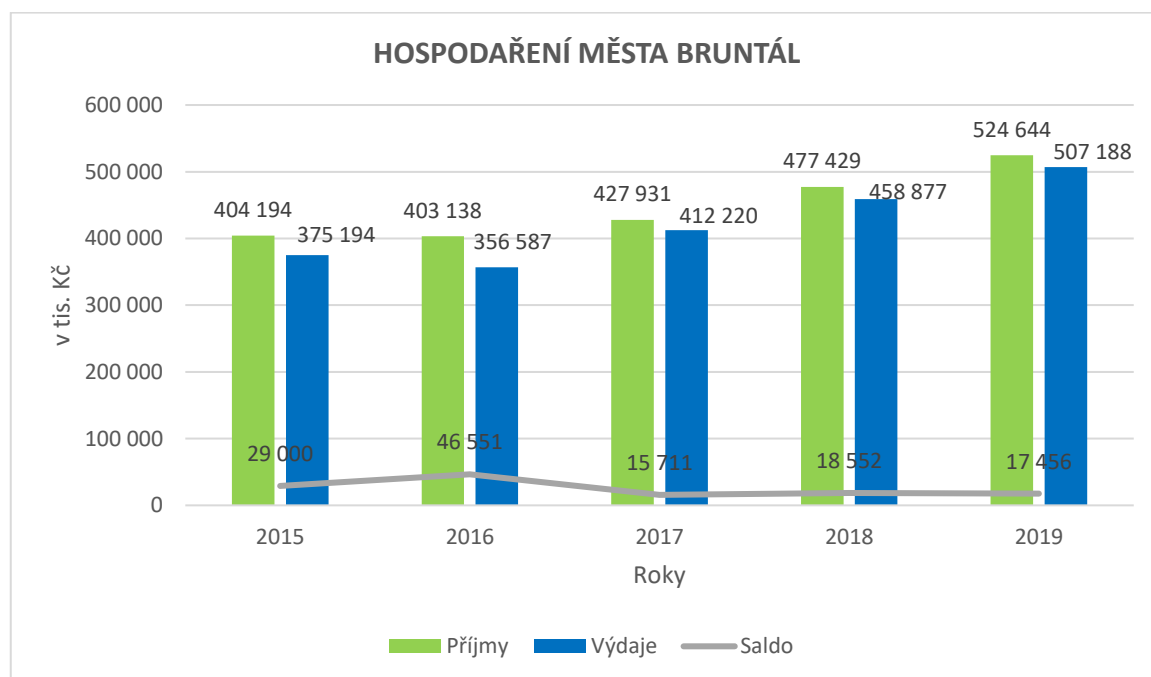
Tabulka 3.52 Hospodaření města Bruntál v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy	404 194	403 138	427 931	477 429	524 644
Výdaje	375 194	356 587	412 220	458 877	507 188
Saldo	+29 000	+46 551	+15 711	+18 552	+17 456

Zdroj: vlastní zpracování dle monitoru.

Město Bruntál ve sledovaných letech hospodařilo s kladným přebytkem. V roce 2016 byl přebytek nejvyšší, kdy se rovnal 46 551 tis. Kč. Příjmy a výdaje rostly úměrně, kdy nedocházelo k žádným velkým výkyvům.

Obrázek 3.7 Hospodaření města Bruntál v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování.

Veřejné osvětlení

Správu a údržbu veřejného osvětlení ve městě Bruntál mají na starosti technické služby, s.r.o., den zahájení činnosti byl v roce 1995. Na základním kapitálu společnosti má město Bruntál 100 % vlastnický podíl.

Pasport veřejného osvětlení

Pasport veřejného osvětlení je zaveden pouze 2.5 roků a mají ho na starosti technické služby.

Tabulka 3.53 Celkové výdaje na veřejné osvětlení (v tis. Kč) a počet světelných bodů (v ks) v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje	3 950	4 649	5 557	5 202	11 696
Počet SB	1 632	1 700	1 800	1820	1857

Zdroj: vlastní zpracování na základě interních zdrojů a monitoru.

Na základě interních zdrojů není znám přesný počet světelných bodů, neboť pasport veřejného osvětlení zavedly před pár lety. Počet svítidel rostl díky revitalizaci ulic, které probíhaly ve třech etapách od roku 2015–2019. V roce 2019 byl největší nárůst výdajů, a to z důvodu, že v tomto roce proběhla investiční akce „Modernizace VO – Efekt 2019“, která byla ve výši 5 160 tis. Kč

Tabulka 3.54 Provozní výdaje na údržbu veřejného osvětlení v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

		2015	2016	2017	2018	2019
Provozní výdaje		3 950	4 649	5 557	5 202	9 096
V tom:	Výdaje na energii	2 058	2300	2 600	2 304	2 600
	Opravy a udržování	1 592	2 149	2 157	1 898	5 300

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Provozní výdaje do roku 2017 rostly, a však v roce 2018 došlo k menšímu poklesu a následně k výraznému růstu. V roce 2019 byly provozní výdaje nejvyšší a rovnaly se 9 096 Kč, a naopak nejnižší byly v roce 2015, a to 3 950 Kč.

Tabulka 3.55 Provozní výdaje na veřejné osvětlení v přepočtu 1 světelný bod (v Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje přepočtené na 1 SB	2 420	2 735	3 087	2 858	4 898
Výdaje přepočtené na 1 obyvatel	241	283	339	317	387
Výdaje elektrické energie na 1 SB	1 261	1 352	1 444	1 266	1 400

Zdroj: vlastní zpracování.

Výdaje připadající na 1 světelný bod jsou v průměru 3 199 Kč. Nejvyšší výdaje připadající na 1 světelný bod byly v roce 2019 díky modernizaci VO. Nejnižší výdaje byly v roce 2015, které se rovnaly 2 420 Kč. Nejvyšší hodnota výdajů na veřejné osvětlení přepočtena na jednoho obyvatele v roce 2019 byla 387 Kč. Naopak nejnižší hodnota byla zaznamenána v roce 2015 a rovnala se 241 Kč. Výdaje elektrické energie v přepočtu na 1 SB rostou úměrně s růstem SB. Nejvyšší výdaje byly v roce 2017, které dosahovaly 1 444 Kč. Naopak nejnižší výdaje byly v roce 1 261 Kč.

Veřejná zeleň

TS Bruntál, s.r.o., poskytuje pro město Bruntál údržbu veřejné zeleně. Mezi činnosti, které technické služby vykonávají při údržbě zeleně jsou:

- kácení a ořezy stromů dle požadavků a povolení MeÚ,
- letní výsadba a údržba květin probíhá dle aktuálních klimatických podmínek,
- likvidace invazivních druhů, postřik plevelů,
- úprava terénu-dosyp hlíny, vyrovnání (JTÚ-jemné terénní úpravy), osetí travním semenem,
- jarní a podzimní hrabání listů,

- sečení, nakládka a odvoz trávy.³³

Pasport veřejné zeleně

Pasport VZ má na starosti městský úřad v Bruntále.

Tabulka 3.56 Celkové výdaje veřejné zeleně (v tis. Kč) a množství veřejné zeleně (v m²) v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje	5 902	6 988	7 485	6 128	7 672
Množství v m²	442 745	502 745	523 245	523 245	557 248

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů a monitoru.

Rokem, kdy byly výdaje na veřejnou zeleň nejvyšší byl rok 2019, kdy hodnota dosahovala 7 672 tis. Kč. V letech 2016,2017,2019 došlo k vysokému nárůstu výdajů, díky revitalizaci ulic, které probíhaly ve třech etapách. Nejnižších hodnot dosahoval rok 2015, kdy se výdaje rovnaly 5 902 tis. Kč

Tabulka 3.57 Provozní výdaje veřejné zeleně v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Provozní výdaje	5 902	6 988	7 485	6 128	7 672
V tom: Opravy a udržování	5 866	6 900	7 443	5 886	7 536

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Z tabulky vyplývá, že k největšímu nárůstu výdajů za opravy a udržování došlo v roce 2010, což má za následek nárůst nových m² veřejné zeleně. V tomto roce byly výdaje na opravy nejvyšší a rovnaly se 7 536 tis. Kč a v roce 2015 byly výdaje na opravy nejnižší a rovnaly se 5 866 tis. Kč.

³³ Technické služby Bruntál: *údržba zeleně* [online]. [cit. 2020-05-03]. Dostupné z: <https://tsbruntal.cz/udrzba-zelene-lesy>

Tabulka 3.58 Provozní výdaje veřejné zeleně v letech 2015-2019 (v Kč)

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje přepočtené na 1 m²	13	14	14	12	14
Výdaje přepočtené na 1 obyvatele	360	413	442	362	454

Zdroj: vlastní zpracování.

Výdaje přepočtené na 1 m² dosahovaly hodnot, které se pohybovaly v rozmezí mezi 12 Kč a 14 Kč. V roce 2018 výdaje klesly ze 14 Kč na 12 Kč, což je nejmíň za sledované období. Rok 2019 byl rokem, kdy výdaje na údržbu veřejné zeleně v přepočtu na 1 obyvatele byly nejvyšší a dosahovaly částky 454 Kč. V roce 2015 byly výdaje na tuto údržbu nejnižší a rovnaly se 360 Kč.

Místní komunikace

Společnost technické služby Bruntál mají na starosti údržbu místních komunikací pro město Bruntál.

Mezi činnosti patří:

- běžná údržba,
- zimní údržba včetně rozhrnování chodníků,
- údržba dopravního značení.

Tabulka 3.59 Celkové výdaje místních komunikací (v tis. Kč) a množství místních komunikací v (km²) v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje	53 905	38 068	49 884	47 293	50 036
Množství km²	95	95	95	95	95

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů a monitoru.

Výdaje města Bruntál na údržbu místních komunikací měly kolísavý charakter. Rokem, kdy byly výdaje nejvyšší byl rok 2015, kdy docházelo k velkým opravám

na silnicích, a především k velké investiční akci, dopravního přestupního terminálu ve výši 18 834 tis. Kč. Nejnižší výdaje byly v roce 2016, které se rovnaly 38 068 tis. Kč.

Tabulka 3.60 Provozní výdaje na údržbu místních komunikací v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

		2015	2016	2017	2018	2019
Provozní výdaje		45 710	27 281	35 121	41 276	35 300
V tom:	Opravy a udržování	35 768	18 245	21 067	30 626	29 854

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů a monitoru.

Provozní výdaje měly kolísavý trend. V roce 2015 byly provozní výdaje nejvyšší, a to 45 710 tis. Kč. Z těchto provozních výdajů tvořily opravy a udržování největší část. Naopak nejnižší provozní výdaje byly v následujícím roce a činily částku 27 281 tis. Kč.

Tabulka 3.61 Provozní výdaje místních komunikací a hustota na km² v letech 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Výdaje přepočtené na 1 obyvatele (v Kč)	2 703	1 613	2 077	2 441	2 088
Výdaje přepočtené na 1 km (v tis. Kč)	481	287	370	434	372
Hustota místních komunikací na km² obce.	3	3	3	3	3

Zdroj: vlastní zpracování.

Výdaje přepočtené na 1 obyvatele se ve sledovaném období pohybovaly v průměru 2 184 Kč. Nejvyšší výdaje, které připadaly na jednoho obyvatele byly v roce 2015 ve výši 2 703 Kč a nejnižší výdaje byly v následujícím roce 2016, které se rovnaly 1 613 Kč. Z tabulky vyplývá, že výdaje přepočtené na 1 km dosahovaly v průměru 389 tis. Kč. Město Bruntál mělo nejvyšší výdaje v roce 2015, kdy došlo k nejvyšším výdajům na 1 km díky rozsáhlým opravám, a naopak nejnižší výdaje byly v roce 2016, které

se rovnaly 287 tis. Kč Hustota místních komunikací se ve městě Bruntál pohybovala na úrovni 3 km².

4 Zhodnocení, návrhy a doporučení

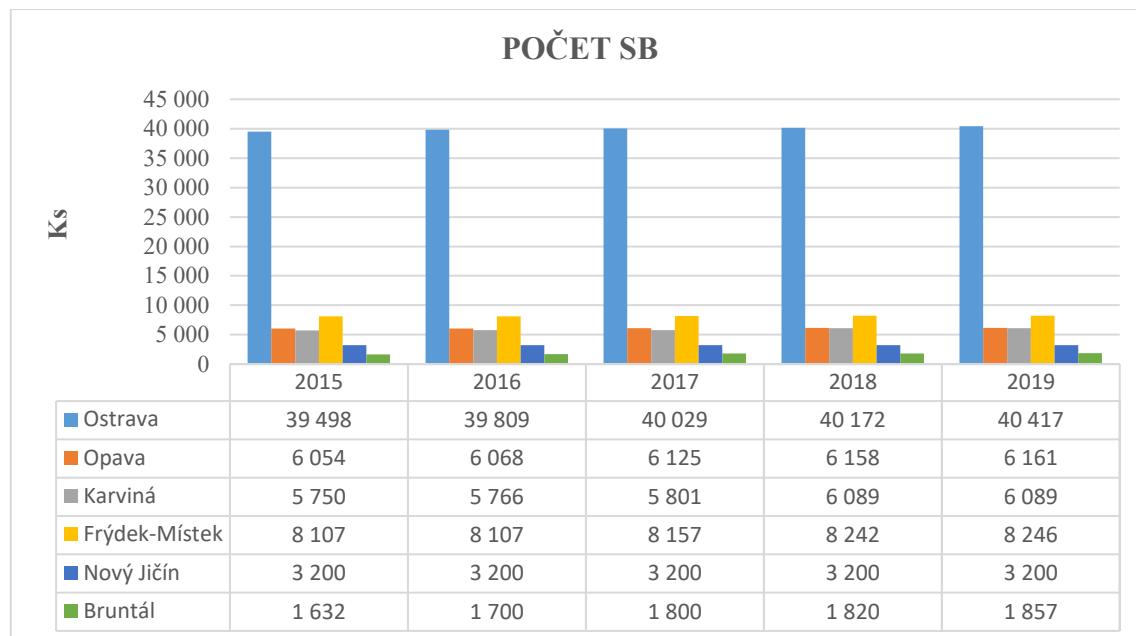
Poslední kapitola diplomové práce zabývá zhodnocením vybraných ukazatelů veřejného osvětlení, veřejné zeleně a místních komunikací v městech Moravskoslezského kraje, konkrétně bývalých okresních měst, mezi které patří: Ostrava, Opava, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín a Bruntál. Na závěr této kapitoly budou předloženy návrhy a doporučení.

4.1 Zhodnocení

4.1.1 Veřejné osvětlení

Veřejné osvětlení je bráno jako čistá veřejná služba, tudíž se na něm obyvatelé měst nijak nepodílí. Veškeré financování, co se týká oprav, údržby, provozování atd. je financováno z rozpočtů jednotlivých měst. Činnost této veřejné služby je zajišťována prostřednictvím technických služeb v jednotlivých městech. Ve městě Frýdek-Místek tuto službu zajišťují Technické služby a.s., kdy město je 100 % podílníkem, ve městě Ostrava tuto službu zajišťují Ostravské komunikace a.s., se 100 % podílem města, ve městě Opava Technické služby Opava s.r.o., se 100 % podílem města, v Karviné tuto službu zajišťují Technické služby a.s., se 100 % podílem města Karviná, v Novém Jičíně tuto službu zajišťují Technické služby, příspěvková organizace, kdy město je 100 % podílníkem a posledním městem je Bruntál, kde tuto službu mají na starostí Technické služby s.r.o., se 100 % podílem města. Potvrdila se tak i hypotéza, která zněla: služby jsou zabezpečovány společnostmi, kde má město 100 % vlastnický podíl.

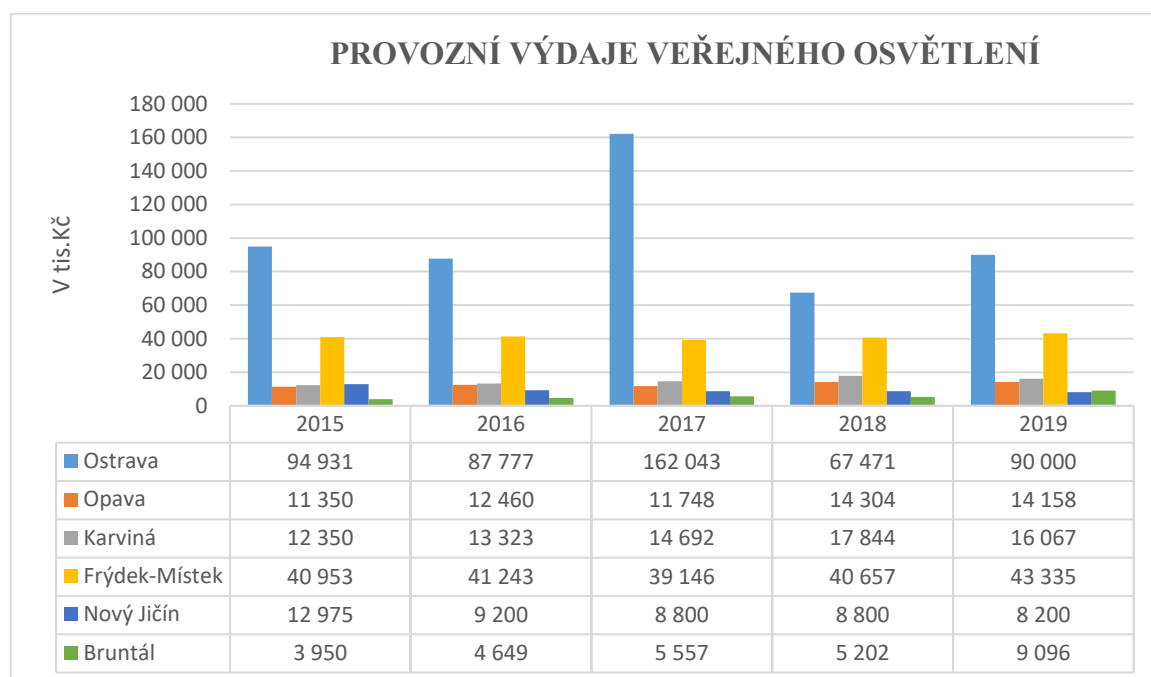
Obrázek. 4.1 Počet světelných bodů v letech 2015-2019 (v ks)

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Vzhledem k tomu, že Ostrava je rozlohou největší město má počet světelných bodů nejvyšší. Od roku 2015 do roku 2019 vzrostlo počet SB o 919 ks. Frýdek-Místek má také velký počet SB. Nejmenší počet světelných bodů má město Bruntál. Ve všech městech se počet SB také každoročně zvyšoval, výjimkou je město Nový Jičín, kdy byl počet SB konstantní.

Obrázek 4.2. Provozní výdaje na údržbu veřejného osvětlení v letech 2015–2019 (v tis. Kč)

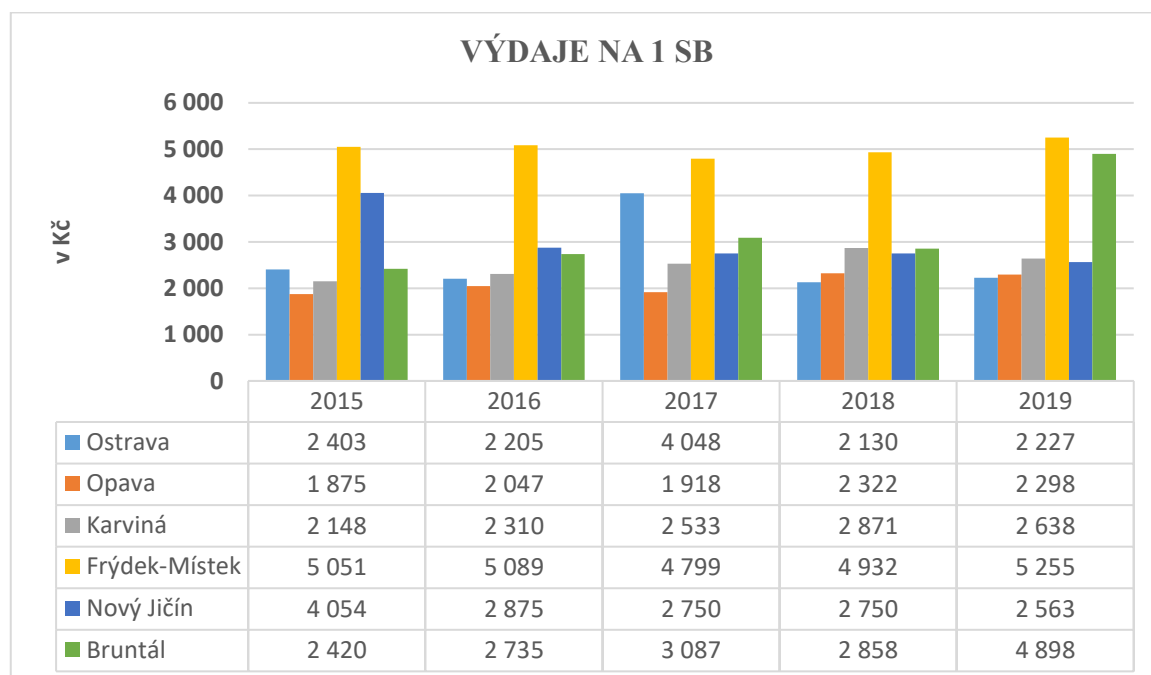

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Z obr. 4.2 vyplývá, že největší výdaje na veřejné osvětlení vynakládá Statutární město Ostrava. Důvodem těchto výdajů je větší počet světelných bodů a také větší rozloha oproti ostatním. V roce 2017 došlo v Ostravě k vysokému nárůstu výdajů za veřejné osvětlení z důvodu vysokých nákladů na opravy a rekonstrukci, které dosahovaly 94 377 tis. Kč.

Na druhém místě, co se týká výdajů na veřejné osvětlení je Frýdek-Místek, kdy se tyto výdaje pohybují téměř na stejné úrovni. Tyto vysoké provozní výdaje jsou dány velkým počtem SB. Nejnižší výdaje na veřejné osvětlení vynakládá město Bruntál, a to díky nejmenšímu počtu světelných bodů.

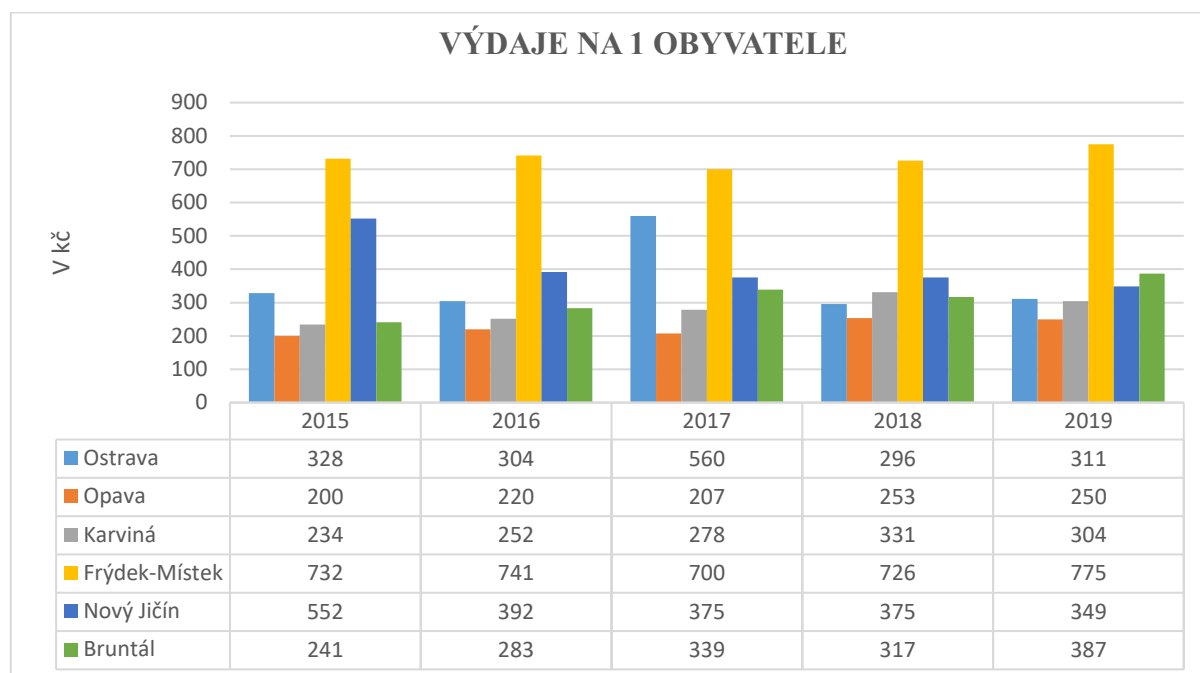
Obrázek 4.3 Srovnání provozních výdajů na 1 světelný bod v letech 2015-2019 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Z obr. 4.3 vyplývá, že Frýdek-Místek zaplatí za 1 SB nejvíce peněz, kdy město každoročně vynakládalo finanční prostředky na opravu a údržbu veřejného osvětlení. Ostrava ke svému vysokému počtu světelných bodů má menší výdaje v přepočtu na 1 světelný bod, než např. Frýdek-Místek nebo Nový Jičín. Nejnižší výdaje, které připadají na 1 SB ve sledovaném období má město Opava, kdy nedocházelo k žádným rozsáhlým opravám a údržbám. Vzhledem k tomu, že město Bruntál má nejmenší počet SB, tak vynakládá vysoké výdaje, připadající na jeden světelný bod. Tyto vysoké ceny mohou být způsobeny zastaralou sítí SB, a proto dochází k častějším opravám.

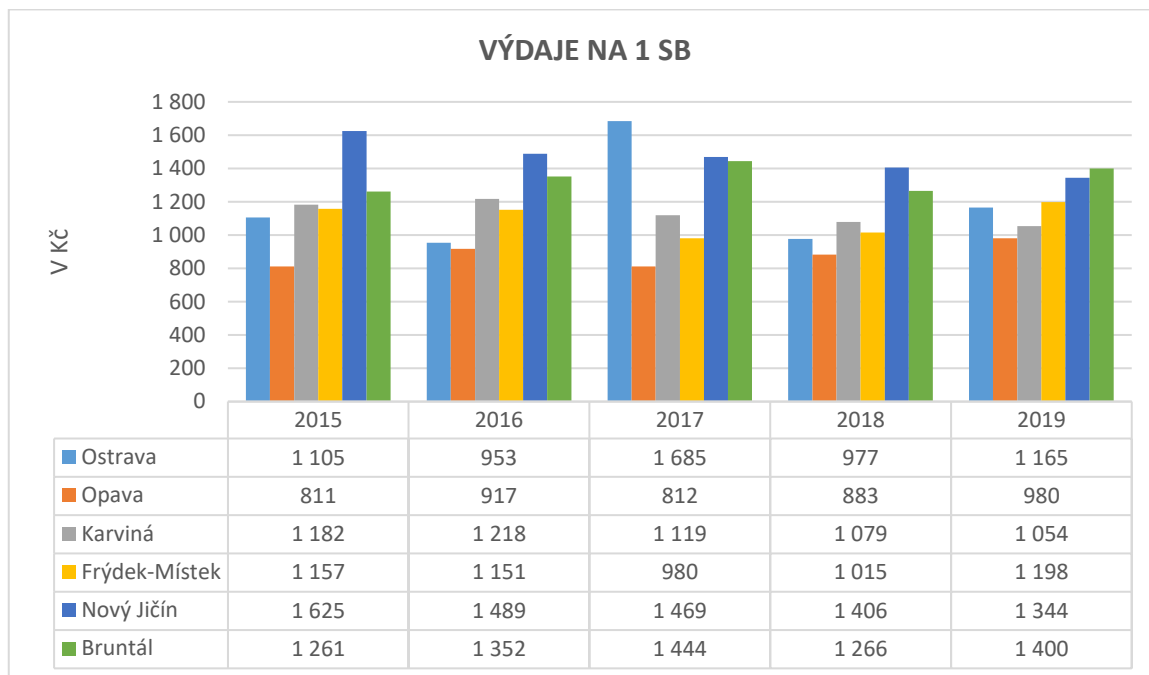
Obrázek 4.4 Srovnání provozních výdajů veřejného osvětlení na 1 obyvatele v letech 2015–2019 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Město, které vynakládá nejvyšší výdaje na veřejné osvětlení v přepočtu na jednoho obyvatele je Frýdek-Místek, který v průměru vynakládá 735 Kč na jednoho obyvatele. Nejnižší výdaje, které připadají na jednoho obyvatele má město Karviná., které v průměru činí 280 Kč. Opava jako třetí město s největším počtem SB má výdaje v přepočtu na 1 obyvatele téměř konstantní. Nejvyšší výdaje, které zaplatil jeden obyvateľ byly v roce 2019 ve Frýdku-Místku a nejnižší částka, které připadala na jednoho obyvatele, byla v roce 2015 v Opavě a rovnala se 200 Kč.

Obrázek 4.5 Srovnání výdajů elektrické energie v přepočtu na 1 SB v letech 2015–2019 (v Kč)

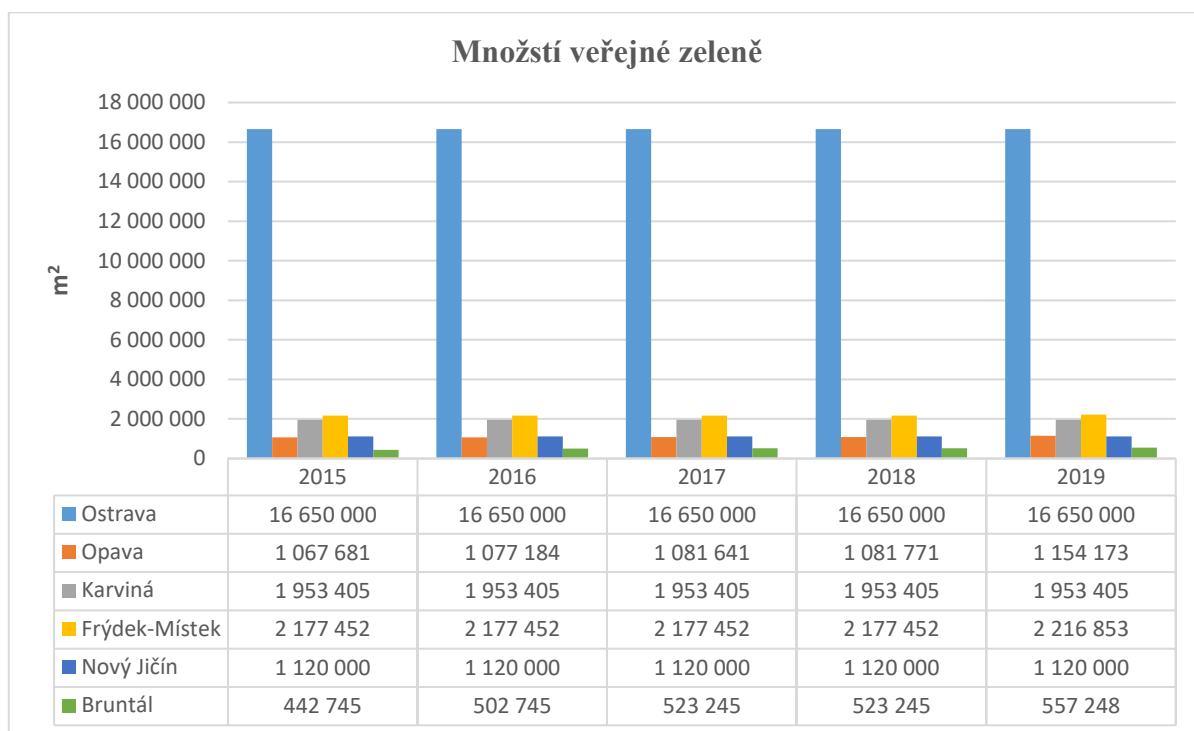
Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Obr. 4.5 má vypovídající charakter o výdajích elektrické energie připadající na 1 SB v letech 2015–2019. Karviná a Frýdek–Místek mají tyto výdaje až na pár odchylek téměř shodné. V roce 2017 byl v Ostravě zaznamenán velký nárůst, kdy došlo k výměně dodavatele za elektrickou energii a také vzrostl počet SB. Bruntál a Nový Jičín jakožto nejmenší města ze všech vybraných mají největší spotřebu elektrické energie připadající na 1 SB. Nový Jičín v roce 2015 měl nejvyšší výdaje, které se rovnaly 1 625 Kč.

4.1.2 Veřejná zeleň

Pravidelnou údržbu veřejné zeleně ve městě Ostrava a v jejích městských částech je zajišťována prostřednictvím Technických služeb, kde je 100 % podílníkem město Ostrava. V Opavě tuto službu zajišťují Technické služby Opava s.r.o., se 100 % podílem města. Údržbu veřejné zeleně v Karviné zajišťují taktéž Technické služby a.s., město je 100 % podílníkem, ve Frýdku-Místku Technické služby a.s., Frýdek – Místek se 100% podílem, v Novém Jičíně to jsou Technické služby, příspěvková organizace se 100 % podílem města a v Bruntále tuto činnosti zajišťují Technické služby s.r.o., se 100 % podílem města. Dle zjištěných informací se potvrdila hypotéza: služby jsou zabezpečovány společnostmi, kde má město 100 % vlastnický podíl.

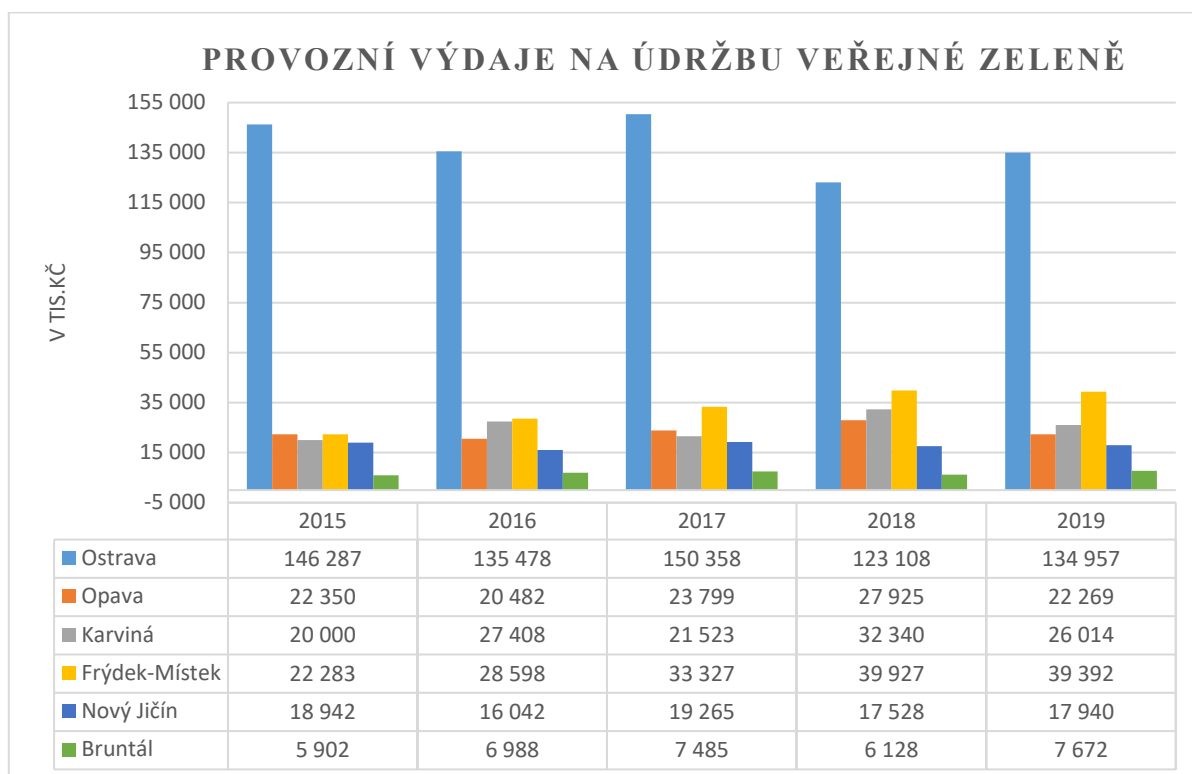
Obrázek 4.6 Srovnání množství veřejné zeleně v letech 2015-2019 (v m²)

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Množství veřejné zeleně se ve většině měst výrazně neměnila. K většímu nárůstu došlo ve městě Bruntál, kdy docházelo k revitalizaci ulic a tím vytvoření nových m² zeleně. Největší množství VZ ze srovnaných měst má Ostrava, dále Frýdek – Místek. Nejmenší počet udržované veřejné zeleně má město Bruntál.

Obrázek 4.7 Srovnání provozních výdajů na údržbu veřejné zeleně v letech 2015–2019 (v tis. Kč)

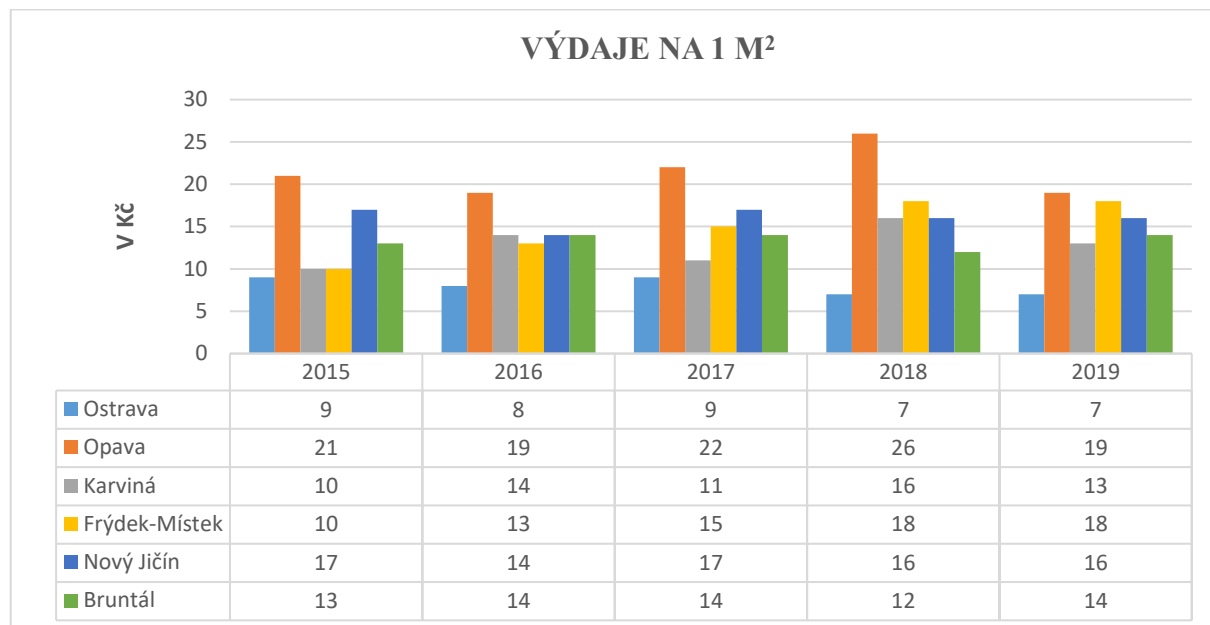

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Obr. 4.7 má vypovídající hodnotu o provozních výdajích na údržbu veřejné zeleně v letech 2015-2019 ve vybraných městech. Město, které má nejvyšší provozní výdaje ve sledovaných letech je město Ostrava, kdy se výdaje pohybovaly mezi 150 – 123 tis. Kč. Tyto výdaje jsou nejvyšší, díky vysoké výměře m² veřejné zeleně, které má město na údržbu.

Frýdek – Místek taktéž vynakládá vysoké provozní výdaje na údržbu. Nejnižší provozní výdaje má město Bruntál, což je zřejmě díky své nejmenší rozloze. Rozdílnost výdajů v jednotlivých městech může být způsobena změnou klimatických podmínek. Také jedním z důvodů může být to, jaké podmínky si jednotlivé technické služby v rámci udržování a oprav stanoví. např. intenzita sečení travnatých ploch, udržování lesoparků, zavlažování atd.

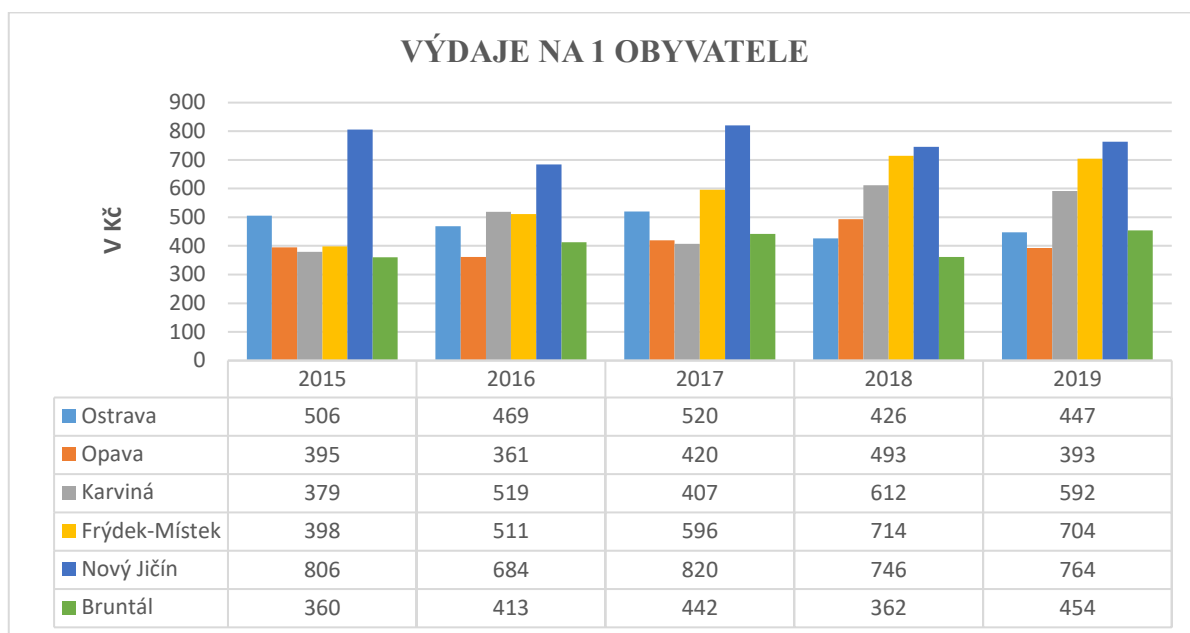
Obrázek 4.8 Srovnání provozních výdajů veřejné zeleně na 1 m² v letech 2015–2019 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Pro lepší srovnání došlo k přepočtu výdajů na údržbu veřejné zeleně na 1 m² v letech 2015-2019. Z obrázku je možné vypočítat, že výdaje přepočtené na 1 m² vykazují, že město Ostrava měla v průměru za sledované období nejnižší výdaje, které činily 7 Kč, které připadají na 1 m². Výdaje v Karviné a Frýdku-Místku se pohybovaly téměř na stejné úrovni. Avšak město, které se důkladně a intenzivně věnovalo údržbě veřejné zeleně bylo město Opava.

Obrázek 4.9 Srovnání provozních výdajů veřejné zeleně na 1 obyvatele v letech 2015–2019 (v Kč)

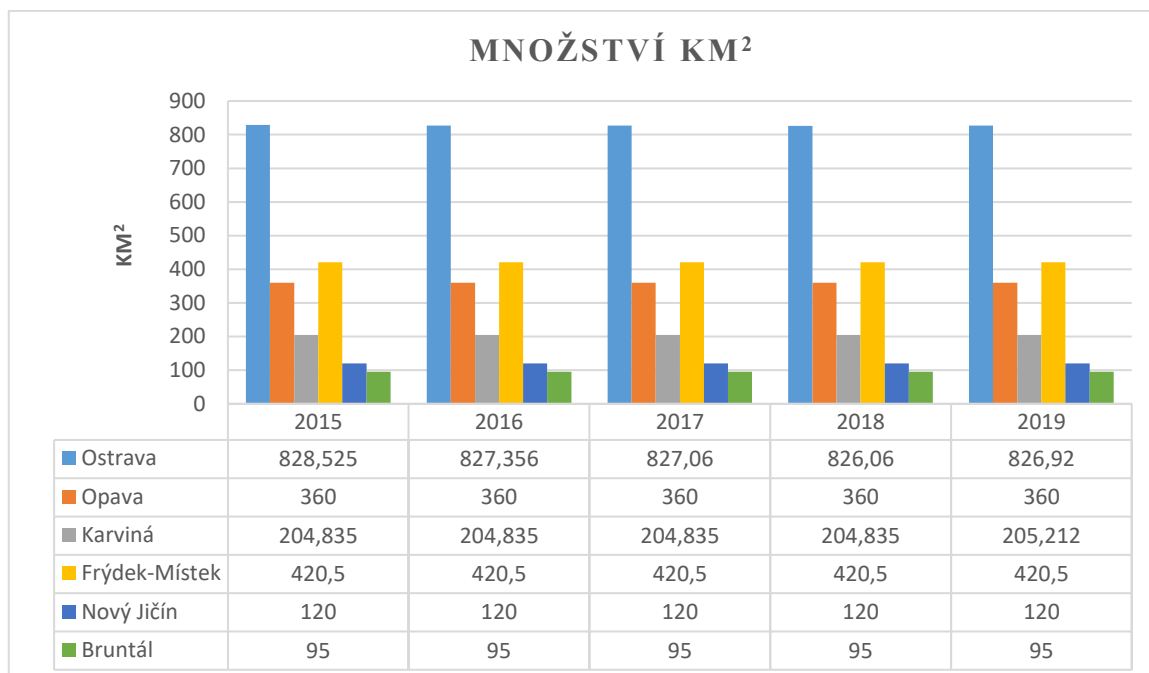
Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Pro přesnější srovnání došlo také k přepočtu výdajů veřejné zeleně na 1 obyvatele. Výsledek se odvíjí podle počtu obyvatele v daném městě a podle veřejné zeleně, které dané město udržuje.

4.1.3 Místní komunikace

Údržbu místních komunikací ve městě Ostrava mají na starosti Ostravské komunikace a.s., ve městě Opava tuto činnost zajišťují Technické služby Opava s.r.o., v Karviné je tato činnost zajišťována prostřednictvím Technických služeb a.s., stejně tak jako ve Frýdku-Místku, kdy místní komunikace mají na starosti taktéž Technické služby a.s., v Novém Jičíně spravují místní komunikace Technické služby, příspěvková organizace a v Bruntále Technické služby s.r.o. Ve všech těchto společnostech je město 100 % podílníkem. U této komunální služby dochází taktéž k potvrzení hypotézy.

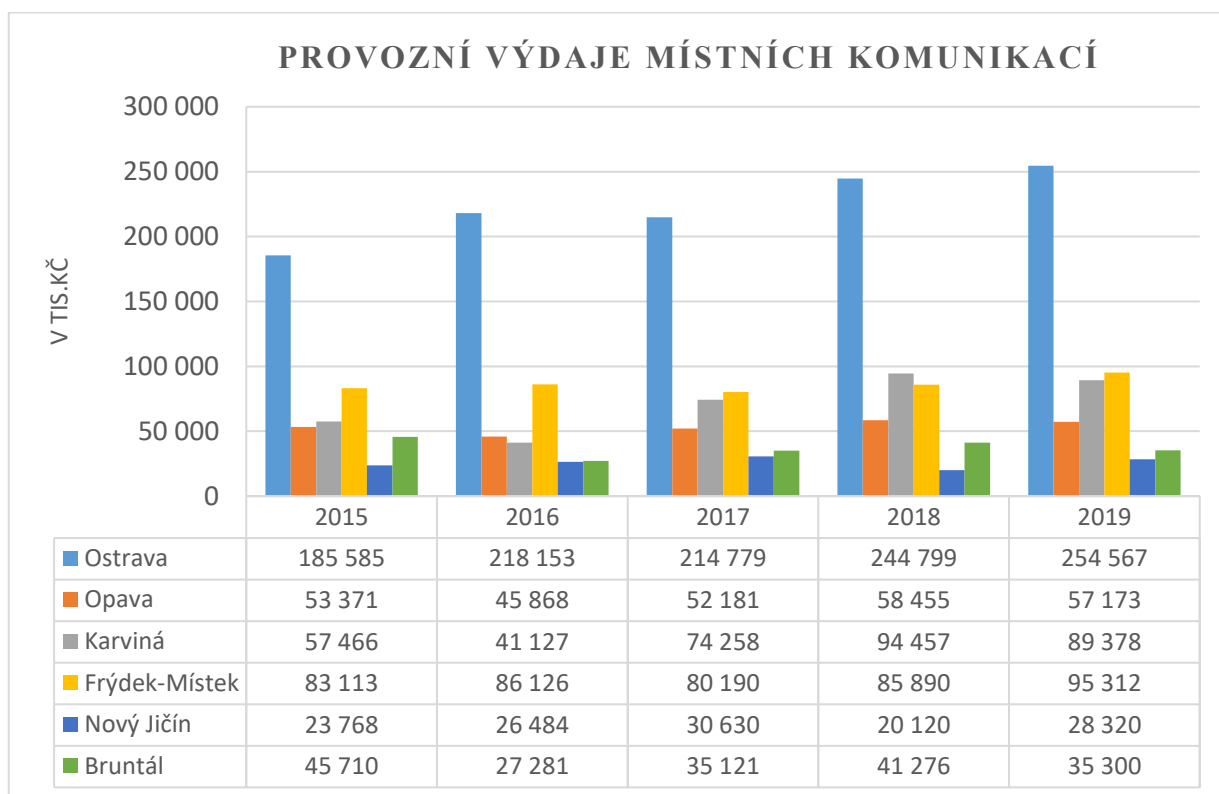
Obrázek 4.10 Srovnání množství km² místních komunikací v letech 2015-2019

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Dle obr. 4.10 nedocházelo k žádným výrazným změnám v množství km² v jednotlivých letech. Největší počet km² má město Ostrava. Frýdek-Místek má na údržbu o polovinu méně km² než Ostrava. Bruntál a Nový Jičín mají na údržbu nejmenší počet km².

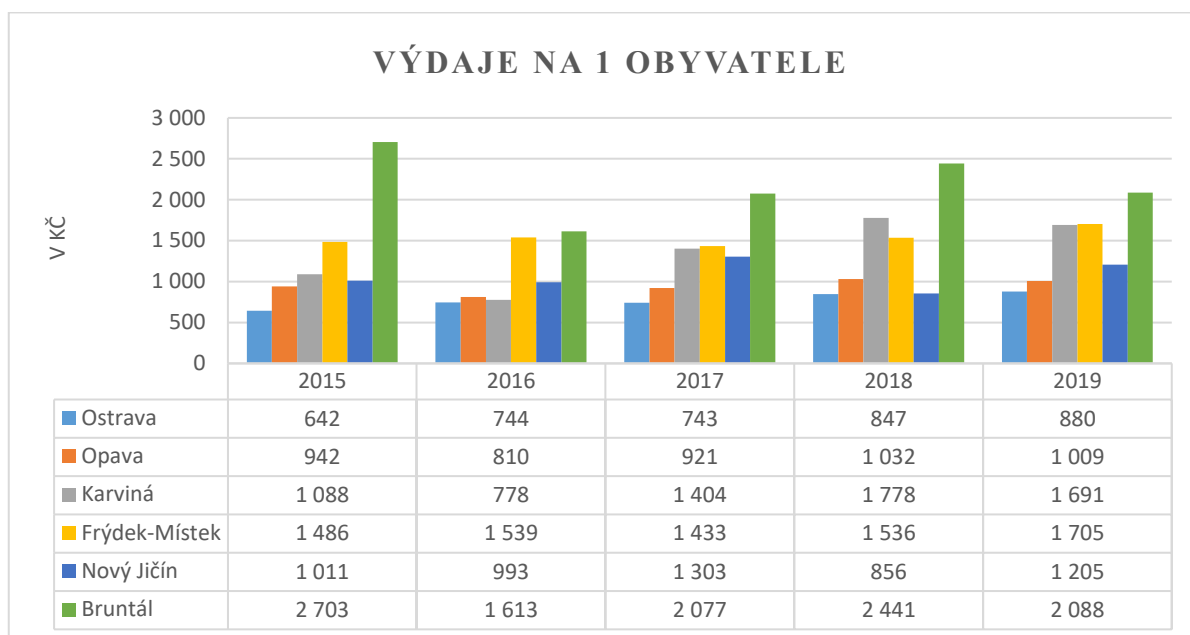
Obrázek 4.11 Srovnání provozních výdajů na údržbu místních komunikací v letech 2015–2019 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Z obr. 4.11 vyplývá, že Ostrava má nejvyšší provozní výdaje místních komunikací, což je zřejmé díky největšímu počtu km² místních komunikací na údržbu. Frýdek-Místek má také vysoké výdaje na údržbu místních komunikací a ve sledovaných letech byly téměř stejné až na rok 2019, kdy došlo k menšímu nárůstu díky účelovým opravám. V průměru se provozní výdaje ve Frýdku-Místku ve sledovaných letech rovnaly 86 126 tis. Kč. Karviná i přesto, že má na údržbu o 156 km² místních komunikací méně než Opava, tak vynakládá vyšší prostředky na údržby a opravy místních komunikací než Opava. V Novém Jičíně jsou provozní výdaje nejnižší a v průměru se rovnaly 25 664 tis. Kč. Mezi roky 2015 a 2016 ve městě Bruntál byl výrazný pokles provozních výdajů. V roce 2015 došlo k dokončování dopravního terminálu a práci spojené se zprovozněním stály město 18 834 tis. Kč. Menší rozdíly v jednotlivých letech mohou být způsobeny klimatickými podmínkami především v zimním období, kdy se může údržba silnic v zimě lišit.

Obrázek 4.12 Srovnání provozních výdajů místních komunikací na 1 obyvatele v letech 2015-2019 (v Kč)

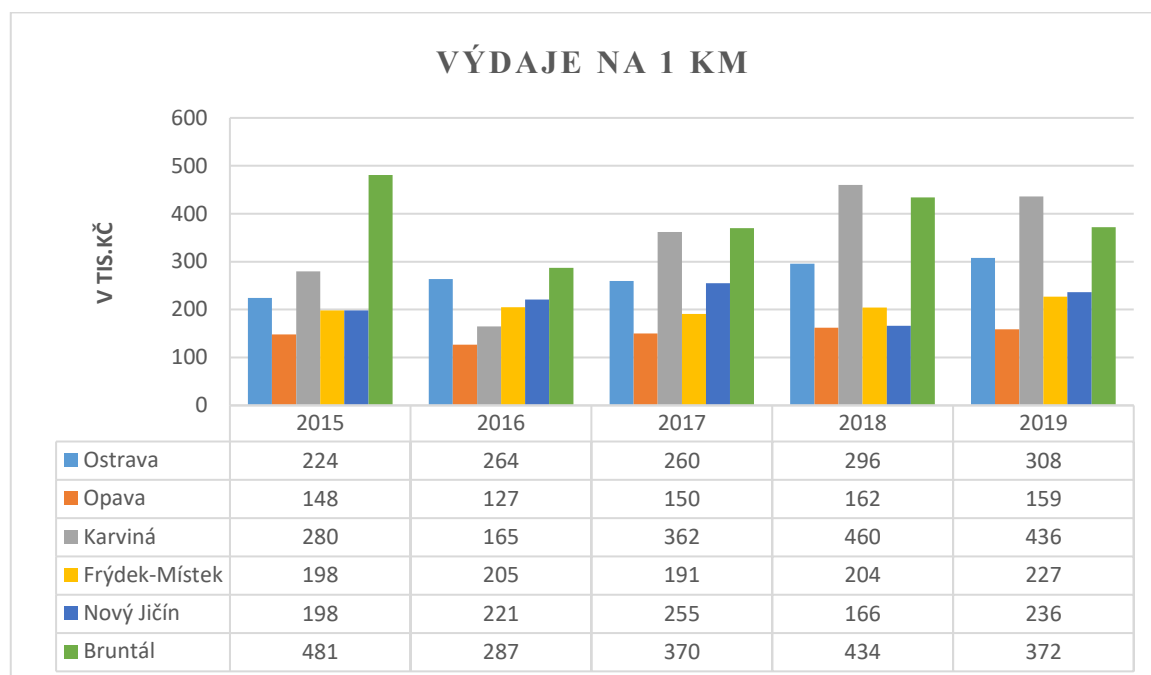

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

V obr. 4.12 jsou uvedeny provozní výdaje měst, které jsou přepočteny na 1 obyvatele. Lze tedy říct, že město Bruntál vynakládá ve všech sledovaných letech nejvyšší provozní výdaje připadající na jednoho obyvatele. Příčinou nejvyšších výdajů je malý počet obyvatel ve městě a vynakládané velké finanční prostředky na údržbu místních komunikací.

Město Bruntál v průměru vynakládá 2 184 Kč provozních výdajů, které připadají na jednoho obyvatele. Frýdek-Místek má také velké provozní výdaje a v průměru se rovnaly 1 540 Kč připadající na jednoho obyvatele, což je o 644 Kč v průměru méně než v Bruntále. Nejnižší výdaje přepočtené na 1 obyvatele má město Ostrava, dále pak město Opava.

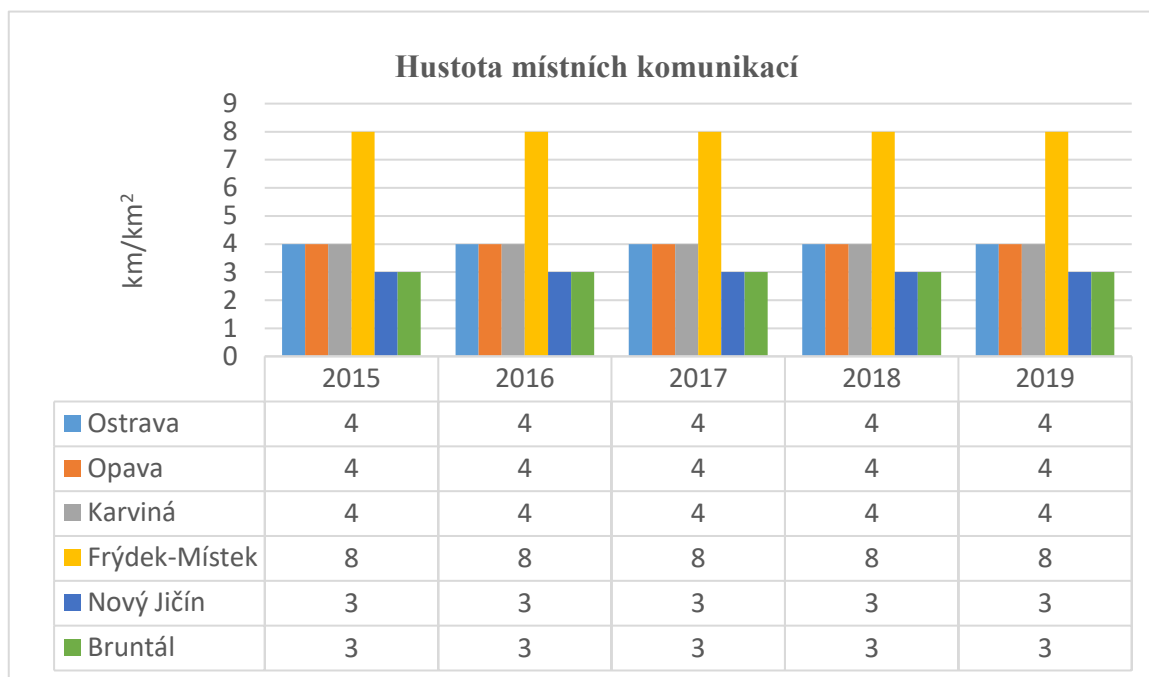
Obrázek 4.13 Srovnání provozních výdajů místních komunikací na 1 km v letech 2015-2019 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Obr. 4.13 znázorňuje provozní výdaje místních komunikací přepočtené na 1 km v letech 2015-2019 ve vybraných městech. Z tohoto obrázku je patrné, že ve městě Bruntál správa a údržba 1 km stojí město nejvíce peněz a v průměru je to 389 tis. Kč ve sledovaných letech, které připadají na 1 km. V Karviné stojí správa a údržba o 49 tis. Kč v průměru méně než v Bruntále. Tato částka je však zanedbatelná. V Opavě připadá na 1 km průměrně 148 tis. Kč. Frýdek-Místek patří také mezi města, které vynakládalo menší výdaje, které byly v průměru 195 tis. Kč připadající na 1 km.

Obrázek 4.14 Srovnání hustoty místních komunikací na km² v letech 2015-2019

Zdroj: vlastní zpracování dle interních zdrojů.

Pro další komparaci došlo k přepočtu hustoty místních komunikací v daných městech. Frýdek-Místek má největší hustotu komunikační sítě z důvodu menší rozloze na svém území. Nový Jičín díky své malé rozloze území má hustotu komunikační sítě nejmenší.

4.2 Návrhy a doporučení

Pro tuto diplomovou práci byly vybrány 3 komunální služby, které jsou spravovány a udržovány přímo pracovníky obce nebo organizací, která je přímo zřízená obcí a mají tak 100 % vlastnický podíl např. technické služby. Obce by měly zvážit, zda použití externího subdodavatele by nebylo z administrativního hlediska jednodušší a také z finančního hlediska efektivnější a levnější.

U veřejného osvětlení by autorka doporučila zainvestovat do rozsáhlé rekonstrukce veřejného osvětlení, konkrétně do výměny LED svítidel, které by v současné době znamenaly vysoké výdaje, ale v budoucnu by mohly přinést nižší náklady na energii. Obce mají také možnost přihlásit se do dotačního programu EFEKT na období 2017-2022, které vyhlašuje Ministerstvo průmyslu a obchodu. Tento program je zaměřený na realizaci energetických úsporných opatření a na snížení energetické náročnosti. V rámci vybraných měst v diplomové práci, pouze město Nový Jičín a Bruntál využilo tohoto dotačního programu v roce 2019.

Nový Jičín z porovnaných šesti měst vynakládá vysoké výdaje elektrické energie v přepočtu na 1 SB. Doporučením by pro město mohlo být najít levnějšího distributora elektrické energie, nebo alespoň se pokusit se současným distributorem o snížení ceny.

Obce vynakládají do veřejné zeleně nemalé finanční prostředky, což je pozitivní efekt a měly by v tom obce nadále pokračovat. Obce by také měli pokračovat v rozšiřování ploch veřejné zeleně, protože veřejná zeleň je důležitým aspektem, především přispívá pro zlepšení vzhledu obce a ke spokojenosti občanů, ale hlavně zlepšuje kvalitu životního prostředí.

Ze sledovaných měst má Ostrava nejnižší provozní výdaje, které připadají na 1 m² oproti Opavě, která má výdaje nejvyšší. Doporučením by mohlo být, aby se Ostrava důkladněji starala o údržbu své zeleně, protože veřejná zeleň přispívá ke zlepšení vzhledu celého města.

Co se týká místních komunikací, nelze přesně říct, které z měst je na tom z pohledu provozních výdajů lépe. Výdaje jsou ovlivněny několika faktory. např. zimním obdobím, kdy v některých městech je potřeba větší a častější údržby místních komunikací. Nebo dalším aspektem může být frekventovanost místních komunikací v daném městě. V tomto případě musí město zvýšit výdaje na opravy a údržby na místních komunikacích.

5 Závěr

Komunální služby jsou nedílnou součástí běžného života občanů, proto je musí obce dobře zabezpečovat a vynakládat dostatek finančních prostředků na jejich zabezpečení.

V této práci byly zvoleny 3 služby a to: veřejné osvětlení, veřejná zeleň a místní komunikace. Cílem diplomové práce bylo zhodnocení hospodaření a činností vybraných obcí Moravskoslezského kraje v oblasti technické infrastruktury v letech 2015-2019 a navrhnout nebo doporučit možná řešení ke zlepšení. Pro práci byla vybrána města Moravskoslezského kraje, mezi které patří: Ostrava, Opava, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín a Bruntál.

Jednotlivé komunální služby byly analyzované na základě vybraných ukazatelů. Autorka si jako srovnávací ukazatele vybrala např. celkové výdaje, výdaje přepočteny na 1 obyvatele či přepočty na měrné jednotky. Celkem je v práci použito 11 srovnávacích ukazatelů.

Dle zjištěných informací byla potvrzená hypotéza, která byla v úvodu stanovena takto: **Služby jsou zabezpečovány společnostmi, kde má město 100 % vlastnický podíl.** Vybraná města jsou dostatečně velká na to, aby byly schopné si tuto službu zajišťovat sami. Ostrava jakožto město s největší rozlohou a největším počtem obyvatel, má ze srovnávaných měst na údržbu největší počet světelných bodů, veřejné zeleně a také km^2 místních komunikací. Ostrava vynakládá také nejvyšší provozní výdaje na vybrané komunální služby. V případě přepočtu na jednotlivé ukazatele dochází k různým změnám. V případě přepočtu provozních výdajů na 1 světelný bod vynakládá Frýdek-Místek nejvyšší výdaje, stejně tak jako u přepočtu provozních výdajů přepočtené na 1 obyvatele má Frýdek-Místek nejvyšší výdaje. U přepočtu výdajů elektrické energie za 1 SB má nejvyšší výdaje v průměru za sledované období Nový Jičín.

V případě přepočtu provozních výdajů veřejné zeleně na 1 m^2 vykazuje město Opava nejvyšší výdaje na 1 m^2 . U přepočtu na jednoho obyvatele má Ostrava nejvyšší výdaje. Bruntál, jakožto město s nejmenší rozlohou a nejmenším počtem obyvatel vykazuje nejvyšší výdaje v přepočtu na 1 km a na 1 obyvatele. Největší hustotu místních komunikací na km^2 obce má Frýdek-Místek.

Seznam použité literatury

Odborná kniha

KOČÍ, Roman. *Obecní samospráva v České republice: praktická příručka s judikaturou*. Praha: Leges, 2012, 240 s. Praktik. ISBN 978-80-87576-28-1.

KOUDELKA, Zdeněk. *Samospráva*. Praha: Linde, 2007, 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5.

MÁCHA, Aleš a Karel HUNEŠ. *Místní a účelové komunikace*. Praha: Leges, 2016, 126 s. Praktik. ISBN 978-80-7502-129-8.

PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004, 375 s. ISBN 80-7261-086-4.

POSPÍŠIL, Pavel a Pavel ŽUFAN. *Ekonomika veřejných rozpočtů: (současnost a perspektiva)*. Praha: Professional Publishing, 2019. 263 s. ISBN 978-80-88260-32-5.

REKTOŘÍK, Jaroslav a Jaroslav HLAVÁČ. *Ekonomika a řízení odvětví technické infrastruktury: teoretická část, odvětvová část*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2012, 290 s. ISBN 978-80-86929-79-8.

STIGLITZ, Joseph E. a Jay K. ROSENGARD. *Economics of the public sector*. Fourth edition. New York: W. W. Norton & Company, 2015. 923 s. ISBN 978-0-393-93709-1.

Elektronické dokumenty a ostatní

BALABÁNOVÁ, P., KYSELKA, I. *Pravidla územního plánování - C.5 Zeleň* [online] ÚÚR Brno 2013, [cit. 2014-01-04], dostupné z: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=2571>

Frydek-Místek: *o městě* [online]. [cit. 2020-04-01]. Dostupné z: <https://www.frydekmstek.cz/cz/o-meste>

Monitor. *Státní pokladna* [online]. [cit. 2018-04-20]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2012/obce/detail/00296074#prehled>

Opava-city: *o městě* [online]. [cit. 2020-05-03]. Dostupné z: <https://www.opava-city.cz/cz/mesto-urad/o-meste/>

Ostrava: *Historie* [online]. [cit. 2020-02-25]. Dostupné z: <https://www.ostrava.cz/cs/o/.meste/historie-mesta>

Ostravské komunikace: *založení společnosti* [online]. [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: <https://www.okas.cz/o-spolecnosti/zalozeni-spolecnosti.html>

Technické služby Bruntál: *údržba zeleně* [online]. [cit. 2020-05-03]. Dostupné z: <https://tsbruntal.cz/udrzba-zelene->

Technické služby Frýdek-Místek: *veřejné osvětlení* [online]. [cit. 2020-03-05]. Dostupné z: <http://www.tsfm.cz/sluzby-pro-mesta-a-obce/verejne-osvetleni/>

Technické služby Frýdek-Místek: *veřejná zeleň* [online]. [cit. 2020-05-03]. Dostupné z: <http://www.tsfm.cz/sluzby-pro-obcany/udrzba-zelene>

Technické služby Karviná: *činnost a údržba* [online]. [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: <https://www.tsk.cz/udrzba/cinnosti-udrzba.html>

Technické služby Karviná: *doprava* [online]. [cit. 2020-05-03]. Dostupné z: <https://www.tsk.cz/doprava/cinnosti-doprava.html>

Technické služby Nový Jičín: *místní komunikace* [online]. [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: http://www.tsnj.hys.cz/?page_id=453

Technické služby Nový Jičín: *veřejná zeleň* [online]. [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: http://www.tsnj.hys.cz/?page_id=453

Technické služby Opava: *veřejné osvětlení* [online]. [cit. 2020-05-03]. Dostupné z: <https://www.opava-city.cz/cz/mesto-urad/o-meste/>

Technické služby Opava: *zahradnictví* [online]. [cit. 2020-05-03]. Dostupné z: <https://www.tsopava.cz/home/zahradnictvi/>

Technické služby Opava: *komunikace* [online]. [cit. 2020-05-03]. Dostupné z: <https://www.tsopava.cz/home/komunikace/>

Veřejné osvětlení. Světloblog [online]. 2017 [cit. 2019-03-15]. Dostupné z: <http://www.svetloblog.cz/index.php?svetlo=verejne-osvetleni>

Veřejná zeleň a péče o ní – vizitka každé obce. *Veřejná zeleň* [online]. 2017 [cit. 2020-02-04]. Dostupné z: http://www.kjh.cz/dokumenty/rudl_verejna_zelen.pdf

Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o obcích). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38, s. 1738-1764. Dostupný také z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=3426>. ISSN 1211-1244

Zákon č.13 ze dne 21. února 1997 o pozemních komunikacích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1997, částka 3, s.48-49. Dostupná také z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=c&id=2994>. ISSN 1211-1244

Seznam zkratek

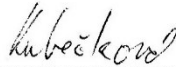
a.s.	Akciová společnost
ČSÚ	Český statistický úřad
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
KI	Kritická infrastruktura
LED	Elektroluminiscenční dioda
MHD	Městská hromadná doprava
MeÚ	Městský úřad
SB	Světelný bod
s.r.o.	Společnost s ručeným omezením
TI	Technická infrastruktura
TS	Technické služby
VO	Veřejné osvětlení
VZ	Veřejná zeleň

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové (bakalářské) práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 27. dubna 2020

Bc. Klára Kubečková

Seznam příloh

Příloha č. 1 Vývoj spokojenosti občanů se službami technických služeb Frýdku-Místku

Příloha č. 1

Vývoj spokojenosti občanů se službami technických služeb Frýdku-Místku.

S úrovní veřejného osvětlení ve FM jsem:			
	zcela spokojen, spokojen	nespokojen, zcela nespokojen	nedovedu posoudit, nehodnoceno
2004	93,14	2,61	4,25
2005	94,06	4,81	1,13
2006	93,73	5,28	0,99
2007	94,96	5,04	0,00
2008	91,28	4,13	4,59
2009	85,14	12,03	2,83
2010	90,71	5,62	3,67
2011	92,52	5,44	2,04
2012	94,11	4,59	1,30
2013	94,57	4,13	1,30
2014	92,83	5,22	1,95
2015	94,57	2,61	2,82
2016	91,30	5,22	3,48
2017	91,96	4,57	3,48
2018	94,13	4,57	1,30
2019	88,26	8,04	3,70

Zdroj: <http://www.tsfm.cz/o-spolecnosti/pruzkumy-spokojenosti/>

S úrovní údržby zeleně ve Frýdku jsem:			
	zcela spokojen, spokojen	nespokojen, zcela nespokojen	nedovedu posoudit, nehodnoceno
2004	0,00	0,00	0,00
2005	73,93	8,22	17,85
2006	93,07	3,63	3,30
2007	94,96	5,04	0,00
2008	92,43	4,36	3,21
2009	90,09	7,08	2,83
2010	91,69	6,60	1,71
2011	74,60	13,15	12,25
2012	79,70	8,73	11,57
2013	82,61	5,22	12,17
2014	77,60	3,70	18,70
2015	74,57	9,35	16,08
2016	73,92	5,43	20,65
2017	77,61	5,00	17,39
2018	78,48	4,57	16,95
2019	76,74	5,87	17,39

Zdroj: <http://www.tsfm.cz/o-spolecnosti/pruzkumy-spokojenosti/>

S úrovní zimní údržby místních komunikací ve FM jsem:			
	zcela spokojen, spokojen	nespokojen, zcela nespokojen	nedovedu posoudit, nehodnoceno
2004	0,00	0,00	0,00
2005	59,21	37,39	3,40
2006	71,29	27,06	1,65
2007	87,41	12,09	0,50
2008	78,21	19,04	2,75
2009	71,23	26,65	2,12
2010	79,46	19,56	0,98
2011	79,82	14,74	5,44
2012	71,40	26,42	2,18
2013	80,00	18,48	1,52
2014	76,52	18,48	5,00
2015	76,30	20,22	3,48
2016	78,04	18,70	3,26
2017	78,26	19,13	2,61
2018	79,35	17,17	3,48
2019	79,13	17,83	3,04

Zdroj: <http://www.tsfm.cz/o-spolecnosti/pruzkumy-spokojenosti/>